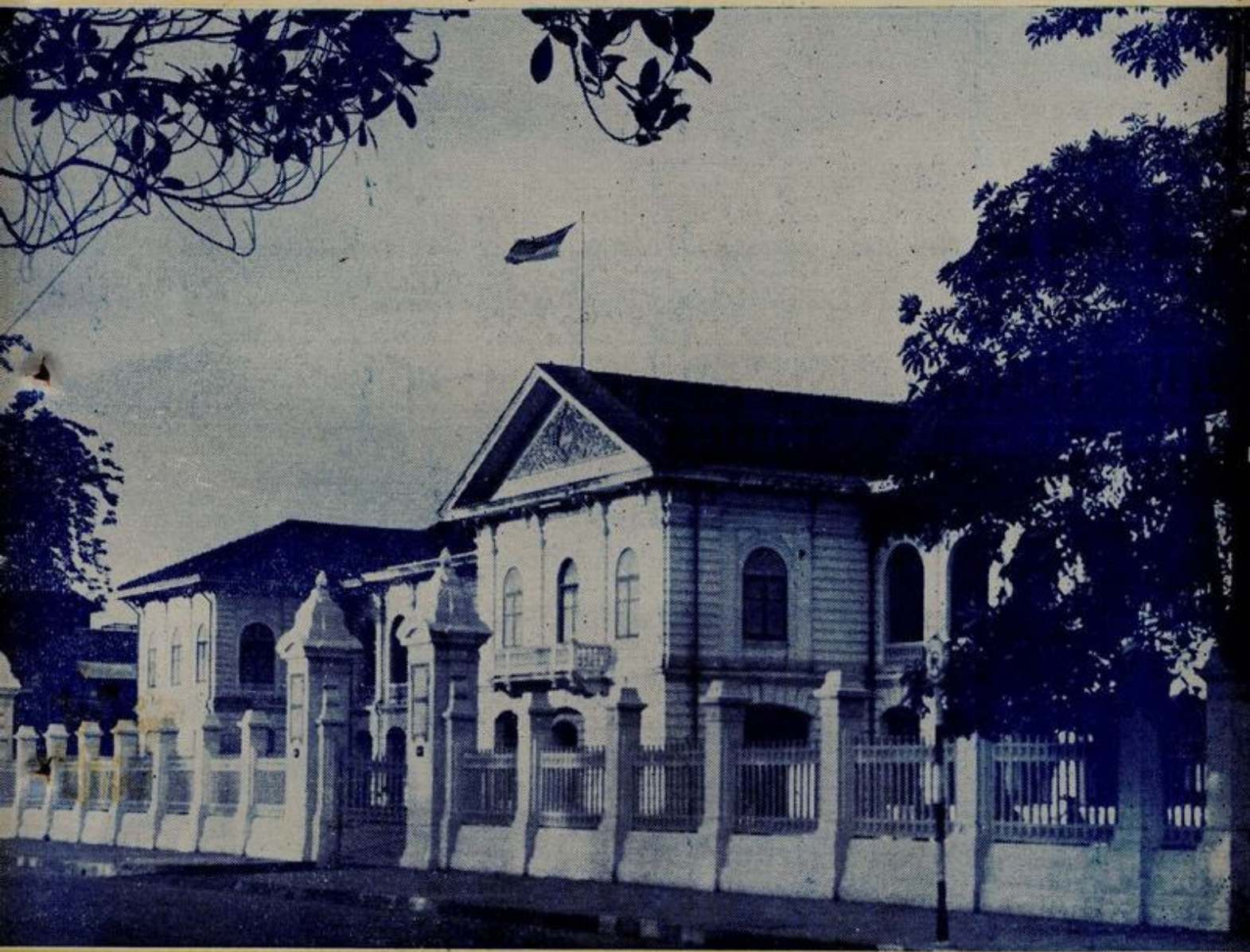

วารสาร ๒

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอเปลี่ยนงาน:

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๐๐

วารสาร ^๒

ข้าราชการ
CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. ในความอำนวยการของเลขาธิการ ก.พ.

และ

รองเลขาธิการ ก.พ.

เป็นประธานกรรมการดำเนินการ

หัวหน้ากองต่าง ๆ ในสำนักงาน ก.พ.

เป็นกรรมการดำเนินการ

นายประวณ ณ นคร

เป็นผู้จัดการ

พิมพ์ที่ ร.พ. กฤตยปรกรณ์ เลขที่ ๑๐ ถนนอัมรินทร์ พระนคร นายอดุลย์ เจตนะจิตร ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๕/๒๕๐๐

ระเบียบการ

ค่าบำรุง

ปีละ ๓๐ บาท (รวมค่าส่งด้วยแล้ว)

การบอกรับ

แจ้งความจำนงค์เป็นสมาชิก พร้อม
 กับส่งเงินค่าบำรุงล่วงหน้าไปยัง นาย
 ประวณ ณ นคร ผู้จัดการวารสาร
 ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
 มหาราชวัง พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ.
 หน้าพระदान (สำหรับตามกระทรวง
 ทบวงกรมในพระนคร ดังทางโทรศัพท์
 ๒๒๘๐๓ ให้เจ้าหน้าที่มาขอเก็บเงินค่า
 บำรุงที่ท่านักได้)

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๐๐

สารบัญ

อธิบายภาพปก	หน้า ๒
กฎ ก.พ.	๓
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ..	๘
ระเบียบคลัง	๑๓
ภาษาอังกฤษ	๒๐
ข้อประวัติศาสตร์ไทย	๓๓
ความรู้จากประมวลกฎหมายอาญา	๔๐
ความรู้รอบตัว	๔๕
ข้อสอบข้าราชการพลเรือน	๕๕
ข่าวจาก ก.พ.	๖๔
เฉลยสอบเข้าวัดฉบับก่อน	ปกหลังด้านใน
สอบเข้า	หลังปก

อธิบายภาพปก

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย สถาปนาเป็นกระทรวงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๓๕ ทางราชการจึงได้ตั้งวันที่ ๓ เมษายน เป็นวันทรงตั้งสถาปนากระทรวง มีตราประจำกระทรวงและเครื่องหมายสังกัดเป็นรูป ราชสีห์ ซึ่งเป็นตราประจำตำแหน่งสมุหนายกในสมัยก่อน และเป็นตราประจำตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต่อมา ปัจจุบันตราการกระทรวงมหาดไทยตั้งอยู่ที่ถนนอิสรภาพ มีอัตราข้าราชการในสังกัด (พ.ศ. ๒๕๑๑) รวม ๓๒,๖๒๗ อัตรา (ไม่รวมข้าราชการดำรง) เป็นชนพิเศษ ๑๑ อัตรา ชนเอก ๒๓๓ อัตรา ชนโท ๓๐๓๗ อัตรา ชนตรี ๓๗๗๗ อัตรา ชนจัตวา ๗๔๓๕ อัตรา วิสามัญ ๒๐๖๗ อัตรา

กระทรวงมหาดไทย มีสำนักงานและกรมในสังกัด ดังนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	
(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง	(ปลัดกระทรวง - พระยารามราชภักดี)
(๓) กรมตำรวจ	(อธิบดี - พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์)
(๔) กรมที่ดิน	(อธิบดี - นายถวิล สุนทรศารทูล)
(๕) กรมประชาสัมพันธ์	(อธิบดี - นายปกรณ์ อังศ์สิงห์)
(๖) กรมป้องกันสาธารณภัย	(อธิบดี - พล.ต. ช่าง ภูมิธนา ประมวธิน)
(๗) กรมมหาดไทย	(อธิบดี - พล.ต.อ. หลวงชาติตระการโกศล)
(๘) กรมโยธาเทศบาล	(อธิบดี - หลวงดัมฤทธิ์วิเศษกรรม)
(๙) กรมราชทัณฑ์	(อธิบดี - พระนิกรบดี)
(๑๐) กรมอัยการ	(อธิบดี - หลวงอรรถปรีชาสมุทร)

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๕๐๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗
ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการประมง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๔) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมประมง กระทรวงเกษตร

ข้อ ๒ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการประมงชั้นต้น ตามหลักสูตรของกรมประมง ซึ่ง ก.พ. ได้อนุมัติแล้ว จะบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานประมงจัตวาได้ไม่สูงกว่าชนจัตวาทันดับ ๓ ชน ๓๕ บาท

ข้อ ๓ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการประมงชั้นกลาง ตามหลักสูตรของกรมประมง ซึ่ง ก.พ. ได้อนุมัติแล้ว จะบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานประมงจัตวาได้ไม่สูงกว่าชนจัตวาทันดับ ๒ ชน ๕๐ บาท

ข้อ ๔ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรตามข้อ ๒ หรือข้อ ๓ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ในตำแหน่งพนักงานประมงจัตวา อัตราเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชนจัตวาทันดับ ๓ ชน ๗๐ บาท และได้ทำงานในหน้าที่พนักงานประมงมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี จะบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานประมงตรีได้ไม่สูงกว่าชนตรีอันดับ ๓ ชนตา

ข้อ ๕ การคัดเลือก หรือสอบคัดเลือก การตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการ หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ หรือ กฎ ก.พ. ฉบับที่จะประกาศใช้แทนต่อไป เว้นแต่การที่จะบรรจุตามข้อ ๔ ให้สอบคัดเลือกตามหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกซึ่ง ก.พ. ได้อนุมัติแล้ว ส่วนการตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๘๗)

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๐

(ลงชื่อ) จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ ประกาศพกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๔ ตอนที่ ๔๓ วันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๐๐

ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

เรื่อง หลักสูตรและวิธีการ สอดคัดเลือกผู้ได้รับ ประกาศนียบัตรวิชาช่างรังวัดจาก
สถานศึกษาของกรมที่ดิน หรือสถานศึกษาอื่นซึ่ง อ.ก.พ. กรมที่ดินเทียบ
เท่าขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๑ (พ.ศ. ๒๔๕๕)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๑ (พ.ศ. ๒๔๕๕) ออกตาม
ความในมาตรา ๓๓ (๔) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๕๗ ก.พ. ประกาศหลักสูตรและวิธีการสอดคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาช่างรังวัด
จากสถานศึกษาของกรมที่ดิน หรือสถานศึกษาอื่นซึ่ง อ.ก.พ. กรมที่ดินเทียบเท่าขึ้นเป็นข้าราชการ
พลเรือนชั้นตรี อันดับ ๓ ชั้นค่า ตำแหน่งช่างตรี หรือเทียบเท่าไว้ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑. ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง จัดการสอดคัดเลือกบรรจุและแต่งตั้ง
ผู้สอดคัดเลือกได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี อันดับ ๓ ชั้นค่า ตำแหน่งช่างตรี
หรือเทียบเท่าในกรมต่าง ๆ ภายในสังกัดกระทรวงหรือทบวงนั้น หรือจะแยกสอบเพื่อบรรจุเฉพาะ
กรมใดกรมหนึ่งก็ได้

ข้อ ๒. ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีบังคับบัญชา
แล้วแต่กรณีตั้งกรรมการอย่างน้อยสามคน และจะตั้งตนเองเป็นกรรมการด้วยก็ได้ เพื่อดำเนินการ
สอดคัดเลือก วางระเบียบวิธีการสอบอันเป็นส่วนปลีกย่อยซึ่งไม่ขัดกับประกาศนี้ รวมทั้งประกาศ
รับสมัคร กำหนดเวลา สถานที่สอบ และประกาศแจ้งข้อความที่เกี่ยวกับการสอบให้ผู้สมัครสอบ
คัดเลือกรทราบ

ข้อ ๓. ให้ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. ทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม ตรวจ
คุณสมบัติ และพินิจความรู้ของผู้สมัครสอดคัดเลือกให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ ๕

ข้อ ๔. ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง ประกาศรายชื่อผู้สอดคัดเลือกได้
เรียงตามลำดับจากผู้ที่ได้คะแนนสูงลงไปหาต่ำ ถ้าผู้สอบได้คะแนนเท่ากันให้กรรมการทำการ
สอบสัมภาษณ์เฉพาะผู้ใดคะแนนเท่ากันนั้นอีกครั้งหนึ่ง ผู้ใดได้คะแนนมากกว่าย่อมอยู่ในอันดับสูง
กว่าแล้วแจ้งผลการสอบพร้อมทั้งข้อสอบวิชาละ ๑ ชุด กระดาษคำตอบของผู้ได้คะแนนสูงสุด
กลาง และค่า ให้ ก.พ. ทราบ

ข้อ ๕. ผู้สมัครสอบคัดเลือกต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ และมีพหุความรู้ตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๔๘๘)

ข้อ ๓ (๔) หรือ (๕)

ข้อ ๖. ผู้สมัครสอบคัดเลือกต้องเสียค่าธรรมเนียมการสอบคัดเลือกคนละ ๔๐ บาท และให้ชำระค่าธรรมเนียม พร้อมกับกรอกใบสมัคร ต่อเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่รับสมัคร ตามกำหนดวัน เวลา ที่ทางการได้ประกาศ

เงินค่าธรรมเนียมการสอบ จะไม่คืนให้ใน เมื่อได้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบคัดเลือกแล้ว เว้นแต่เฉพาะผู้ขาดคุณสมบัติ หรือพหุความรู้ตรงระบุไว้ตามความในข้อ ๕

ข้อ ๗. ผู้สมัครสอบคัดเลือกต้องสอบได้คะแนนในภาค ปฏิบัติการไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ และคะแนนรวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ จึงจะเป็นผู้สอบคัดเลือกได้

ข้อ ๘. ตามปกติให้มีการสอบคัดเลือกปีละหนึ่งครั้ง แต่เมื่อมีการสอบคัดเลือกออก และ ได้ประกาศผลการสอบคัดเลือกแล้ว ญัตติการสอบคัดเลือกครั้งก่อนเป็นอันยกเลิก

ข้อ ๙. การประกาศสอบคัดเลือกนั้นให้กำหนดเวลาขึ้นใบสมัครเข้าสอบไม่น้อยกว่าสิบ-ห้าวัน เมื่อได้ประกาศรับสมัครแล้วให้ส่งสำเนาประกาศรับสมัครให้สำนักงาน ก.พ. ทราบก่อนวัน ปิดรับสมัคร

ข้อ ๑๐. หลักสูตรการสอบคัดเลือกมีดังต่อไปนี้

ภาควิชาการ

๑. ความรู้ทั่วไป

(ก) ความรู้ในทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ไทยและสากล หรือประวัติและภูมิศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการของหน่วยงาน ๆ

(ข) ความรู้ในทางกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(ค) ความรู้ในทางกฎหมายซึ่งจะใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติราชการในหน้าที่ราชการ ของหน่วยงาน ๆ

(ตั้งคำถามใน (ก) ๔ ข้อ (ข) ๒ ข้อ (ค) ๔ ข้อ รวม ๑๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

๒. วัฒนธรรม

- (ก) ความรู้เกี่ยวกับคติธรรม เนติธรรม วัตรธรรม และศีลธรรม
 (ข) ความรู้เกี่ยวกับข้าราชการพึงปฏิบัติต่อประชาชนในระบอบประชาธิปไตย
 (ค) ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองดี
 (ตั้งคำถามใน (ก) & ข้อ (ข) ๒ ข้อ (ค) & ข้อ รวม ๓๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๔ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๓. ภาษาไทย

ความรู้ในการเรียงความบรรยายเรื่องตามกระทู้ที่ใดตั้งให้
 (ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

๔. ภาษาอังกฤษ

ความรู้ในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย แปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เรื่องเกี่ยวกับวิชาการหรือประโยชน์ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติราชการในหน้าที่ราชการของหน่วยนั้น ๆ
 (ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ภาคปฏิบัติการ๑. วิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งช่างตรีหรือเทียบเท่ากอน ๑

- (ก) ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณ (พีชคณิตถึงสัดส่วน, เรขาคณิต, เส้นตรง เส้นขนาน, รูปเหลี่ยมต่างๆ วงกลม, ตรีโกณมิติ, พหุคูณและทรงกลม ถึงคำนวณรูปสามเหลี่ยม, มาตรการคำนวณ, มัถกคคำนวณ,)
 (ข) ความรู้เกี่ยวกับดาราคาสตร์, (การวัดเวลา, การวัดระยะจุด การวัดระยะมุม)
 (ค) ความรู้เกี่ยวกับการสำรวจแผนที่ (การสำรวจแผนที่ระวาง, การสำรวจแผนที่ภูมิประเทศ, การสำรวจแผนที่ระดับ)
 (ตั้งคำถาม ๓๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

กอน ๒

(ก) ความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนที่ (การเขียนรูปตัดต่าง ๆ, การเขียนแผนที่ระวาง, การเขียนแผนที่ภูมิประเทศ, การเขียนและคำนวณสิ่งที่หมายหมดหลักฐานแผนที่และเขตที่ดิน)

(ข) ความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์แผนที่ (การพิมพ์หลายสี, การพิมพ์ลงแบบถ่าย การพิมพ์เส้นดั่งเส้นดก, พิมพ์เขียว)

(ค) ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายรูปแผนที่ (การถ่ายรูปทางน้ำยาเปียก, การตั้งกล้องและตั้งรูป, การตั้งกระจกและผสมน้ำยา)

(ตั้งคำถาม ๓๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๒.ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการ

ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งหน้าที่ ๆ จะได้รับแต่งตั้ง

(ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน)

สัมภาษณ์

สอบท่วงทีวาจา เชื้อวงศ์ และความรู้รอบตัว

(ให้คะแนนท่วงทีวาจา ๓๐ คะแนน เชื้อวงศ์ ๕๐ คะแนน และความรู้รอบตัว ๓๐ คะแนน รวม ๑๐๐ คะแนน)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๐๐

(ลงชื่อ) จอมพล **ป. จิบลวงดล**

(ป. พิบูลสงคราม)

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ ประกาศนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๗๔ ตอนที่ ๕๐ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๐๐

ปัญหาและทางปฏิบัติ

ถามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

★ โดย . . . ประวิณ ฅ นคร ข.บ.

หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ. ★

ปัญหาพิเศษ

สมาชิกเลขที่ ๑๓๓๕ ถามว่า :-

ตามที่ได้อบรมคนต่าง ชร.เสนา ในวารสารข้าราชการเล่ม ๕ พ.ศ. ๒๕๐๐ ทว่า “แต่มีข้อยกเว้นอย่างหนึ่งคือ ถ้ารับอัตราตั้งใหม่ซึ่งมีข้อผูกพันตามตำแหน่งแทนกรมที่ตั้งใหม่จะได้รับรองไว้ต่อกระทรวงการคลังหรือ ก.พ. ว่าจะไม่เอาอัตราขึ้นโทที่ขอตั้งใหม่ไปเลื่อนชั้นให้แก่ผู้ที่มีเงินเดือนไม่ถึง ๑๕๐ บาท แต่ถ้าเป็นอัตราเก่าที่ไม่มีเงื่อนไขผูกพันก็เลื่อนได้ไม่จำกัดเงินเดือนดังกล่าว”

ขอถามว่า อัตราตั้งใหม่ของกรมใหม่ จะเป็นอัตราเก่าได้ในกรณีใด ตัวอย่างเช่น

๑. ตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ ชั้นโท ๑๖๐ บาท ได้สอบเลื่อนจากข้าราชการชั้นตรีเงินเดือน ๑๖๐ บาท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนี้ ต่อมาทางผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น อัตราว่างลง เลื่อนชั้นและแต่งตั้งจากข้าราชการชั้นตรี เงินเดือนต่ำกว่า ๑๕๐ บาท ได้หรือไม่? และเป็นอัตราเก่าหรือยัง?

๒. อัตราตามข้อ ๑ จะต้องเลื่อนจากข้าราชการชั้นตรีเงินเดือน ๑๕๐ บาทขึ้นไปจึงจะเป็นอัตราเก่าซึ่งเลื่อนจากข้าราชการชั้นตรีเงินเดือนต่ำกว่า ๑๕๐ บาทได้

คำตอบ

อัตราตั้งใหม่ที่มีข้อผูกพันดังกล่าว จะเป็นอัตราใหม่ข้อผูกพันก็ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้แทนกรมนั้นได้รับรองไว้ใน การขอตั้งอัตรานั้นแล้ว กล่าวคือได้มีการเลื่อนชั้นในอัตรานั้นจากผู้ใดเงินเดือนในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าที่รับรองไว้หนึ่งครั้งหนึ่งแล้ว และผู้นั้นออกจากราชการไปกีด โอนไปรับราชการที่กรมอื่นก็ได้เลื่อนชั้นสูงขึ้นไปกีด หรือได้แต่งตั้งไปรับอัตราอื่นกีด อัตราที่ว่างลงนั้นก็เป็นอัตราที่หมดข้อผูกพันแล้ว แต่การใช้วิธีเพียงโดยดับเบียดเขาคน

ที่รับอัตราเก่ามารับเงินเดือนในอัตราใหม่ โดยที่อัตราใหม่นี้ไม่เคยได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้
รับรองไว้เลย เพื่อจะเอาอัตราเก่าเดือนชนเช่นนี้ ขอลูกพี่จะไปอยู่ที่อัตราเก่าที่สับเปลี่ยนมานั้น
แทน เช่นอัตราเลขที่ ๑๐/๒๕๐๐ เป็นอัตราชนโท ๑๖๐ บาทคงใหม่ที่มีลูกพี่ว่าจะไม่เดือน
ชนจากผู้ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า ๑๕๐ บาท ถ้ายังไม่เคยเดือนชนในอัตราเดิม และได้ไปสับเปลี่ยน
เขา นาย ก. ซึ่งรับอัตราชนโท ๑๖๐ บาทอัตราเก่าเลขที่ ๑/๒๕๐๐ มารับอัตราใหม่เลขที่ ๑๐/๒๕๐๐
นี้แล้ว อัตราเก่าเลขที่ ๑/๒๕๐๐ จะเป็นอัตราที่มีลูกพี่ว่าต่อเดือนจากผู้เงินเดือนไม่ต่ำกว่า
๑๕๐ บาทแทน (มติ ค.ร.ม. ตาม น.ว. ๑๗๕/๒๕๔๗ จ.ว. ๓๖ ก.ค. ๒๕๔๗)

ตามตัวอย่างที่ตามมา

๑. ได้ อัตราชนโทหมดลูกพี่แล้ว
๒. เดือนชนเดียวก็หมดลูกพี่แล้ว

คุณไมรา วัฒนะชีวะกุล กองแบบแผน กรมทาง ฯ ถามว่า :-

(๑) มาตรา ๕๐ การสอบแข่งขันตามปกติให้มีกี่ครั้ง แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสองปี
ถ้ามีการสอบแข่งขันใหม่อีกเมื่อใดแล้ว บัญชีการสอบแข่งขันคราวก่อนเป็นอันยกเลิก ขอเรียน
ถามว่า

ก. กำหนดเวลาตาม ม.๕๐ นี้ไม่ผลบังคับสำหรับการสอบคัดเลือกเพื่อเดือนชนใช่หรือไม่
ข. ถ้าหากเป็นการสอบคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ฯ เพื่อบรรจุเข้าเป็น
ข้าราชการพลเรือน ฯ และจะบรรจุครั้งเดียวไม่หมด บัญชีการสอบดังกล่าวจะนับบัญชีไว้ได้
นานเท่าไร

ค. การสอบคัดเลือกเพื่อเดือนชนตรเป็นชนโท และชนโทเป็นชนเอก ตาม ม. ๕๔ และ
๕๕ ในประกาศของ อ.ก.พ. กระทรวงมิได้กำหนดเวลาของการขึ้นบัญชีไว้ (บางกระทรวงระบุ
ไว้ว่า บัญชีการสอบมีกำหนดสองปี) ถ้าหากในประกาศ อ.ก.พ. กระทรวงมิได้กำหนดเวลาไว้
ก็หมายความว่า บัญชีการสอบจะยกเลิกก็ต่อเมื่อได้มีการสอบคัดเลือกใหม่ และถ้อยคำประกาศ
ผลการสอบคราวใหม่เป็นเกณฑ์ใช่หรือไม่

ง. การสอบคัดเลือกดังข้อ ค. ถ้าหากในประกาศ อ.ก.พ. กระทรวงระบุไว้ว่าบัญชีการ
สอบมีกำหนดขึ้นบัญชีไว้สองปี ดังนั้น ก็หมายความว่าถ้าหากได้มีการสอบใหม่ก่อนถึงกำหนดเวลา
สองปี บัญชีเก่าก็จะยังยกเลิกในวันที่ประกาศผลการสอบคราวใหม่ใช่หรือไม่

(๒) คำบรรยายของเลขาธิการ ก.พ. ทำลงในวรรค ข้าราชการ ฉบับที่ ๘ ปีที่ ๓ หน้า ๒๗ หัวเรื่อง “การเลื่อนขั้นและการเลื่อนเงินเดือน”

ก. ทว่า “แต่ผู้สอบคัดเลือกได้ไม่แน่เสมอไปว่าจะได้เลื่อนขั้น การสอบคัดเลือกนั้นเป็นเพียงเสมือนประกาศนียบัตรที่จะนำมาประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเท่านั้น ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา จะต้องพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ ความประพฤติ ความเหมาะสมที่จะให้ดำรงตำแหน่งตามขั้นที่จะเลื่อนขึ้นนอกชั้นหนึ่ง ๆ ละ ๑ ขอเรียนถามว่า การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาควรมีหลักยึดถืออะไรบ้าง ซึ่งจะให้ความเป็นธรรมแก่ผู้สอบคัดเลือกนั้น ได้ขอได้โปรดตอบให้กระจ่างแจ้งด้วยเพราะจะได้เป็นประโยชน์แก่ข้าราชการผู้น้อยทั้งหลาย

ข. ทว่า “และสำหรับอัตราที่ใดรับงบประมาณคงใหม่ โดยผู้แทนส่วนราชการได้รับรองไว้ว่าจะไม่เลื่อนขั้นจากขั้นตรรกเงินเดือนต่ำกว่า ๓๕๐ บาท หรือจะไม่เลื่อนขั้นออกจากขั้นโทเงินเดือนต่ำกว่า ๓๐๐ บาท” ขอเรียนถามว่า ถ้าหากในการสอบคัดเลือกปรากฏว่าผู้สอบคัดเลือกได้มีเงินเดือนต่ำกว่า ๓๕๐ บาท หรือ ๓๐๐ บาท ทั้งสิ้น ทางกรม ๆ และกระทรวง จะปฏิบัติประการใดจึงจะเลื่อนขั้นผู้สอบคัดเลือกได้

ค. อัตราเงินเดือน ๓๕๐ บาท และ ๓๐๐ บาท กำหนดไว้เฉพาะอัตราที่ใดรับงบประมาณคงใหม่เท่านั้น ถ้าหากเป็นอัตราเก่าก็จะเลื่อนขั้นได้โดยมิต้องคำนึงถึงเงินเดือน เช่นนาย ก. เป็นขั้นโทเงินเดือน ๒๖๐ บาท สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนเป็นชั้นเอกได้ ทางกรม ๆ มีตำแหน่งว่าง และอ.ก.พ. กรม ๆ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรเลื่อนนาย ก. เป็นชั้นเอกได้ จึงเสนอชื่อไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อพิจารณาอนุมัติ คงเป็น การปฏิบัติถูกต้องแล้วใช่หรือไม่

คำตอบ

(๑) ก. มาตรา ๕๐ ไม่เกี่ยวกับการสอบคัดเลือก แต่มีมติ ก.พ. ตาม น.ว. ๓๖/๒๔๘๘ ว่าการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นโทชั้นเอก ให้ชนบัญญัติไว้ได้ไม่เกิน ๒ ปี และถ้ามีการสอบใหม่ในตำแหน่งเดียวกัน บัญชีสอบครั้งก่อนเป็นอันยกเลิก เช่นเดียวกัน

ข. แล้วแต่หลักสูตรและวิธีการสอบที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ อ.ก.พ. กรมกำหนด

ค. ต้องปฏิบัติตามมติ ก.พ. น.ว. ๓๖/๘๘ ดังกล่าวข้างต้น

ง. ถูกแล้ว

(๒) ก. มีมติ ก.พ. ตาม น.ร. ๒๕/๘๘ วางแนวทางพิจารณาไว้ว่า ควรพิจารณาผู้ใดคะแนนสูงที่เขาหักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นได้ก่อน โดยพิจารณาถึงความประพฤติ ความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่ และการปกครองบังคับบัญชา เมื่อเห็นว่ายังไม่สมควรเลื่อนผู้ใดคะแนนสูงจึงจะพิจารณาผู้ใดคะแนนต่ำลงมาตามลำดับ โดยให้บันทึกเหตุผลการพิจารณาให้ปรากฏไว้ด้วย

ข. ต้องรอให้เงินเดือนลงชนนเดียก่อน

ค. ถ้าเป็นอัตราเก่าที่ไม่มีข้อผูกพันดังกล่าว ก็เลื่อนขั้นได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงเงินเดือน
สมาชิกเลขที่ ๒๕๖๓ ถามว่า:-

ก. ข้าราชการผู้หมดตราเงินเดือน ๔๕, ๖๕, ๘๕, ฯลฯ ถือว่าผู้หมดเงินเดือนติดอันดับ กระทรวงกลางได้มีคำสั่งห้ามมิให้จังหวัดขอเลื่อนชนนเงินเดือนแก่ผู้ติดอันดับ ทั้ง ๆ ที่ข้าราชการเหล่านั้นก็เป็นผู้คุณสมบัติในการขอเลื่อนชนนเงินเดือนตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ทุกประการ แต่กระทรวงการคลังสั่งมิให้จังหวัดขอเลื่อนชนนเงินเดือน ดังนี้ ข้าราชการเหล่านั้นจะมีทางใดเลื่อนชนนเงินเดือนได้โดยวิธีไหน

ข. คำสั่งหรือระเบียบที่กล่าวนี้ จะมีผลบังคับไปอีกนานเท่าใด เพราะรู้ดีว่ามันกระทบกระเทือนจิตใจของผู้หมดเงินเดือนติดอันดับเหลือเกิน

คำตอบ

ก. นพ. แม้แต่เพียงวิธี การขอเงินมา ปรับปรุงเลื่อน เงินเดือนเพื่อ กระทรวงการคลัง จะได้คำนวณยอดเงินให้เท่านั้น เมื่อขอยอดเงินมาได้แล้วจะเอาไปเลื่อนใครก็ได้ รวมทั้งเอาไปเลื่อนอันดับด้วยก็ได้ตามที่ ก.พ. และระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ ไม่ใช่เป็นการบังคับว่าจะต้องเอาไปเลื่อนคนตามข้อที่ขอมา เช่นคนถูกส่งโทษทางวินัย แม้จะขอเงินมาได้แล้วก็เลื่อนให้ไม่ได้ คนขาดราชการก็เลื่อนไม่ได้ คนไม่มีความดีความชอบ ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ก.พ. ก็ไม่ได้เลื่อนเงินที่เหลือเหล่านั้นแหละ เอาไปเลื่อนผู้อื่น ๒ ชั้นก็ได้ เอาไปปรับปรุงเลื่อนอันดับก็ได้

ข. เรื่องนี้เกี่ยวกับอัตราค่าจ้าง ก.พ. จะต้องกำหนดตามมาตรา ๒๔ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่า กรม กอง แผนก หรือจังหวัด อำเภอใด ควรจะมีข้าราชการชั้นใด อันดับใด จำนวนเท่าใด ตำแหน่งใดควรจะเป็นข้าราชการชั้นใด อันดับใด เมื่อ ก.พ. กำหนดแล้วก็ต้องถือว่าตายตัวตามนั้น เว้นแต่ภายหลังตำแหน่งนั้นจะมีคุณภาพ

และปริมาณงานเพิ่มขึ้น สักควรกำหนดอันดับให้สูงขึ้น จึงขอเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอันดับให้สูงขึ้นไปยัง ก.พ. ให้ ก.พ. กำหนดอันดับใหม่ การเลื่อนอันดับเงินเดือนจะเป็นเรื่องเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ ไม่ใช่เป็นการให้ความดีความชอบประจำเหมือนอย่างเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามหลักแล้วจะมีการเลื่อนอันดับเงินเดือนนอกต่อเมื่อมีอันดับสูงว่างลง ซึ่งหมายความว่าผู้คนที่เลื่อนตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้นด้วยทำนองเดียวกับการเลื่อนขั้น ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งที่กำหนดอันดับไว้เป็นอันดับต่ำสุดของทางไปอยู่ในตำแหน่งใหม่ที่กำหนดไว้ในอันดับสูงจึงจะได้เลื่อนอันดับขึ้นไปได้ นี่เป็นหลัก แต่ทางปฏิบัติเคยจน ก.พ. ยังไม่ได้กำหนดอัตราค่าจ้างดังกล่าว โดย ก.พ. เพียงแต่ให้ข้อตรากำหนดให้มีอยู่แล้วเป็นอัตราค่าจ้างชั่วคราวไปก่อน ถ้ากรมหรือจังหวัดใดจะเปลี่ยนแปลงอัตราค่าจ้างปรับปรุงอันดับของตำแหน่งใดให้สูงขึ้น ถ้ามีเงินเดือนขึ้นเหลือมาปรับปรุงเลื่อนอันดับก็ให้ได้โดยสำหรับชั้นตรีชั้นจตุรทำให้ทำได้เอง ส่วนชั้นโทชั้นเอกให้ขออนุมัติ ก.พ. นี่เป็นทางปฏิบัติที่ลุ่มอลวยอย่างมากมายอยู่แล้ว ถ้าหากันตามหลักโดยเคร่งครัดแล้ว ผู้ใดอันดับจะไม่ได้เลื่อนเลย เว้นแต่จะมีอันดับสูงว่าง หรือมีการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าจ้าง ผู้ใดอันดับอยากได้เลื่อนอันดับก็ต้องย้ายไปอยู่ในตำแหน่งใหม่ที่กำหนดไว้ในอันดับสูง ทั้งนี้เพราะการเลื่อนอันดับเป็นการเลื่อนตำแหน่ง ไม่ใช่การให้ความดีความชอบประจำเหมือนอย่างการเลื่อนขั้น ความรู้สึกที่ว่ากระทบกระเทือนจิตใจ จึงเป็นความรู้สึกที่เกิดจากความเข้าใจผิดเพราะความไม่รู้จักพอหรือไม่รู้จักประมาณในตำแหน่งของตัวเอง

คุณประมวล สว่างแจ้ง แผนกสรรพากรนครปฐม ถามว่า :-

ผมสอบแข่งขันข้าราชการชั้นตรีได้ และได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการวิสามัญชั่วคราวเพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ เมื่อเดือนเมษายนผมลาพักชั่วคราว ๗ วัน ในกรณีดังกล่าวผมจะต้องถูกหักเงินเดือนดังเช่นลูกจ้างชั่วคราวหรือเงินเดือนในประเภทค่าใช้สอยด้วยหรือไม่? ประการใด?

อีกกรณีหนึ่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการลาว่า ในปีแรกที่ข้าราชการเข้าทำงานจะลาได้ไม่เกิน ๑๕ วันนั้น

สำหรับการลาป่วยไม่มีกำหนดไว้เลยว่าลาได้ไม่เกินกี่วันหรือให้ลอสักเช่นข้าราชการสามัญที่กล่าวไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานั้น หรืออย่างไร?

คำตอบ

ข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว ยังมีฐานะการเป็นข้าราชการไม่แน่นอน ตามมติคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยว่ามิได้เป็นข้าราชการประจำ จึงไม่มีสิทธิลาหยุดราชการโดยได้รับเงินเดือน ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๗๘ สิทธิการลาของข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว ต้องเป็นไปตาม ระเบียบการจ่ายเงินค่าจ้างแรงงานให้แก่กรรมกรและลูกจ้างประจำของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ และองค์การของรัฐชาติ พ.ศ. ๒๔๘๗ (ตามที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเวียนให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ทราบตาม น.ว. ๒๓๗/๒๔๘๗ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๘๗) ซึ่งลาป่วยโดยได้รับค่าจ้างได้มีหนึ่ง ๓๐ วัน ถ้าลอลดบุตรได้ ๖ สัปดาห์ ลาอุปสมบทได้ตามระเบียบเมื่อทำงานมาแล้ว ๓ ปี

ข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงไม่มีสิทธิลาพักโดยได้รับเงินเดือน ถ้าลาพักก็ต้องถูกหักไม่จ่ายเงินเดือนให้ในวันลา

สมาชิกเลขที่ ๒๔๑๔ ถามว่า:-

นาย ก. มีความรู้สามัญ ม. ๖ สอบได้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ และสอบได้ครู ป. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ สมัครเข้ารับราชการเป็นเสมียนพนักงานในกรมกองหนึ่ง ดังักัดกระทรวงมหาดไทย มาตั้งแต่ปี ๒๔๘๒ โดยได้รับเงินเดือนขั้นแรก ขั้นจิตวาอันดับ ๓ ขั้น ๓๐ บาท (คุณวุฒิ ครู ป. ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๘ (๒๔๘๗) ข้อ ๓ อน (๓) ระบุว่าจะบรรจุได้ในขั้นจิตวาอันดับ ๓ ขั้น ๔๐ บาท) นาย ก. รับราชการตลอดมาจนทุกวันนี้ได้รับเงินเดือนในอัตรา ๔๕ บาท แต่ระหว่างรับราชการอยู่นั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ นาย ก. สอบได้ได้ พ.ป. ซึ่งตามกฎหมาย ก.พ. ที่กล่าวข้อ ๓ อน (๗) ระบุว่าจะบรรจุได้ในขั้นจิตวา อันดับ ๒ ขั้น ๖๐ บาท อยากทราบว่า นาย ก. ซึ่งขณะนั้นคงรับราชการเป็นเสมียนดังกล่าวโดยมิได้เป็นครูทำการสอน ทางกรมจะปรับปรุงหรือบรรจุให้ได้รับเงินเดือนตรงตามคุณวุฒิได้หรือไม่

คำตอบ

จะปรับปรุงหรือบรรจุให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิไม่ได้ เพราะการบรรจุในครั้งแรกมิได้บรรจุในตำแหน่งที่ใช้วิชาที่ศึกษาได้ประกาศนียบัตรมา และก็ได้ทำหน้าที่ตามที่ได้รับประกาศนียบัตรมาเลย (ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๘ พ.ศ. ๒๔๘๗ ข้อ ๒) เป็นข้าราชการครู การจะเอาเงินเดือนอย่างข้าราชการฝ่ายวิชาการไม่ได้

สมาชิกเลขที่ ๓๖๔ ถามว่า:-

๑. กรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยก่อนวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๙ และได้พิจารณาโทษตัดเงินเดือนแล้วก่อนวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ แต่การตัดเงินเดือนยังไม่สิ้นสุดลงจน พ.ร.บ. นมสลงบังคับ อยากทราบว่า การตัดเงินเดือนจะยุติลงตั้งแต่วันที่ ๑๔ พ.ค. ๒๕๐๐ หรือจะตัดต่อไปจนหมดโทษที่กำหนดไว้

๒. กรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยก่อนวันที่ ๘ พฤศจิกายน และได้พิจารณาโทษลดเงินเดือนแล้วก่อนวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ในเมื่อ พ.ร.บ. นมสลงบังคับกฤษฎาว่าข้าราชการผู้ได้รับการล้างมลทิน แต่ยังคงสงสัยว่าหลังจากล้างมลทินแล้วข้าราชการผู้นั้นจะได้รับเงินเดือนตามอัตราเดิม (ก่อนถูกลดโทษ) หรือคงถูกลดไปจนกว่าถึงคราวพิจารณาเลื่อนเงินเดือนคราวใหม่

คำตอบ

๑. ปัญหาข้างต้นให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความอยู่ ก.พ. เห็นว่าเมื่อ พ.ร.บ. นมสลงบังคับกฤษฎาว่าเงินเดือนเพียงนั้น (คือตัดเพียงถึงวันที่ ๑๒ พ.ค. ๒๕๐๐ ยุติตั้งแต่วันที่ ๑๓ พ.ค. ๒๕๐๐) เพราะโทษได้รับลงแล้ว ไม่มีเหตุที่จะหักเงินเดือนต่อไป แต่ต้องรอฟังผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อน

๒. การลดเงินเดือนเป็นการลดเด็ดขาด ไม่ได้กลับคืนอัตราเดิม ต้องพิจารณาเลื่อนเงินเดือนกันต่อไป

สมาชิกหมายเลข ๒๑๒๓ ถามว่า:-

เมื่อ พ.ร.บ. ล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษออกแล้ว ถือว่าข้าราชการผู้ใดซึ่งทำความผิดก่อนวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๙ และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปแล้วโดยให้ออกจากราชการไป หรือด้วยเหตุอื่น เมื่อถึงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่ง พ.ร.บ. ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ข้าราชการผู้ใดที่ออกจากราชการไปขอเข้ารับราชการในชั้นเดิมซึ่งตนออกไปโดยมิตราชนนัยว่างอยู่ จะถือว่าผู้นั้นเรียกของตั้งทดตามก พ.ร.บ. ห้ามหรือไม่และ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง มีสิทธิ์ที่จะลงมติรับข้าราชการผู้นั้นหรือไม่

คำตอบ

สมัครได้ ไม่ห้าม ถ้ากรมหรือกระทรวงเขาจะรับบรรจุก็ได้ แต่ถ้ากรม กระทรวงเขาไม่รับบรรจุ ผู้นั้นไม่มีสิทธิ์เรียกร้องบังคับให้เขาบรรจุ

นายกระแส ศาสตร์สิงห์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า:-

๑. ด้านักคณะรัฐมนตรีเป็นทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกระทรวง ขอรถามว่าทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองกับทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารจะมีฐานะเทียบกระทรวงหรือกรม
๒. หนังสือระเบียบตลอดจนแบบคำสั่งต่างๆ ที่นำลงในวารสารข้าราชการนั้น จะถือเป็นหลักปฏิบัติในทางราชการได้เพียงใด เพราะทราบว่าการแผนกมหาดไทยบางจังหวัดแจ้งว่าแบบคำสั่งที่สำนักงาน ก.พ. ใช้ ก็ควรใช้เฉพาะที่สำนักงาน ก.พ. เท่านั้น ส่วนจังหวัดก็ใช้ตามแบบของจังหวัด ซึ่งทางจังหวัดก็หาได้วางระเบียบเรื่องแบบของคำสั่งไว้ให้ปฏิบัติในแนวเดียวกันแต่อย่างใดไม่ บางแผนกการใช้แบบของสำนักงาน ก.พ. ทางจังหวัดก็หาว่าปฏิบัติงานดัดแปลง

คำตอบ

๑. ทบวงก็เป็นทบวง จะไปเทียบกระทรวงหรือกรมไม่ได้
๒. ทว่า “แบบคำสั่ง” นั้น ต้องแยกออกเป็น ๒ อย่าง คือ การวางรูป อย่างหนึ่งกับการดำเนินการ อีกอย่างหนึ่ง “การวางรูป” หมายความว่า จะเอา “เรื่อง.....” ไว้บนหรือไว้ข้างๆ จะเอาชื่อกระทรวง กรมหรือจังหวัดที่ตั้งไว้บนหรือไว้ล่าง แต่กระทรวงก็มีรูปแบบที่ใช้ต่างกัน มิได้มีการกำหนดเป็นรูปแบบทั่วไป จึงแล้วแต่ว่าหน่วยราชการไหนสั่ง ก็ใช้แบบรูปของหน่วยราชการนั้นได้ไม่ถือเป็นการผิดการถูกอย่างใด แต่สำหรับ “การดำเนินการ” คือการอ้างมาตราหรือกฎหรือ น.ว. ไว้ในคำสั่ง รวมทั้งข้อความที่จะระบุในคำสั่งนั้น จำเป็นจะต้องให้รัดกุมและถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ ถ้าดำเนินการไม่ถูกต้อง เช่นอ้างบทกฎหมายไม่ถูกหรือไม่ได้อย่าง คำสั่งนั้นก็จะไม่มีผลใช้บังคับ ถ้าเป็นคำสั่งบรรจุแต่งตั้งก็จะไม่จ่ายเงินเดือนให้ ถ้าเป็นคำสั่งลงโทษ ผู้ถูกลงโทษก็จะถือเป็นช่องอุทธรณ์ และจะถูก ก.พ. ทักท้วงหรือรายงานท่านนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๑ (๕) ผู้บังคับบัญชาที่ตั้งผิดพลาดเช่นนั้นจะมีความผิดตามมติคณะรัฐมนตรี ฉะนั้นควรใช้แบบในวารสารข้าราชการที่พิจารณาแล้วว่าไม่ผิดหรือจะใช้แบบที่ตนเองโดยเสี่ยงต่อการผิดพลาด เลือกลงเอา

วารสารข้าราชการเป็นเสมือนที่ปรึกษาส่วนตัวไม่ใช่เป็นทางราชการ เพียงแต่คำแนะนำและตอบปัญหาต่าง ๆ นั้นมาจากเจ้าหน้าที่โดยตรงทั้งงานหนัก และประสงค์ที่จะเผยแพร่ให้ผู้อื่นด้วย ส่วนใครจะเชื่อหรือไม่เป็นเรื่องของผู้ที่ใช้บัญญัติใคร่ควรหาเหตุผลดูว่าควรเชื่อหรือไม่ไม่ใช่เรื่องมโนตามเขาว่า

ระเบียบก่างๆ

ที่ น.ว. ๑๔/๒๕๐๐

สำนักงาน ก.พ.

๒๕ เมษายน ๒๕๐๐

เรื่อง การขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น

เรียน (เวียนกระทรวง)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๓/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๔๙๙ และ ที่
 น.ว. ๓๐/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

ตามหนังสือที่อ้างข้างต้น แจ้งระเบียบปฏิบัติในการขอกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่ง
 ต่างๆ ให้เป็นขั้นหรืออันดับสูงขึ้นตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
 พ.ศ. ๒๔๙๗ และระเบียบปฏิบัติในกรณีที่มีราชการในส่วนราชการของจังหวัดที่จะต้องเสนอให้
 ก.พ. พิจารณาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ (หนังสือ
 ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด) มาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติ

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า ในการขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น เช่นขอ
 กำหนดอัตราเงินเดือนขึ้นจากความเป็นขั้นสำหรับตำแหน่งประจำแผนก หรือขอกำหนดอัตราเงิน
 เดือนขึ้นเป็นขั้นโท สำหรับตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือขอกำหนดอัตราเงินเดือนขึ้นโทเป็นขั้น
 เอกสำหรับตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าแล้วแต่กรณี เช่นในหลักการแล้วอัตราเงินเดือน
 ขึ้นจากที่จะขอกำหนดเป็น อัตราเงินเดือน ขั้นใด จะต้องเป็น อัตราเงินเดือน ขึ้นจาก ไม่ต่ำกว่าขั้น

๘๐ บาท หรืออัตราเงินเดือนขั้นใดจะขอกำหนดเป็นขั้นโทจะต้องเป็นอัตราเงินเดือนขั้นใด

๑๖๐ บาท หรืออัตราเงินเดือนขั้นโทจะขอกำหนดเป็นขั้นเอก จะต้องเป็นอัตราเงินเดือนขั้น

โทขึ้น ๓๕๐ บาท และเป็นอัตราเงินเดือนที่ควบคุมคงครองอยู่ มิให้นำอัตราที่ว่างอยู่มากำหนด

และต้องเป็นอัตราที่ใดมาสั่งให้ใดเลื่อนขึ้นเงินเดือนขึ้นกับในอัตราขึ้นจากว่าขึ้น ๘๐ บาท หรือขึ้น

ขึ้น ๑๖๐ บาท หรือขึ้นโทขึ้น ๓๕๐ บาท แล้วแต่กรณีอยู่แล้ว จึงขอเสนอไปให้ ก.พ.

พิจารณากำหนดเป็นขั้นสูงขึ้นตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๔๙๗

ระเบียบคลัง

★ โดย..... วิจิตร ไชยวงศ์ อ.บ. ผู้รับผู้บัญชาการกองบ้านหน้าบ้านบุญ กรมบัญชีกลาง ★

กอบปัญหาคลัง

คุณกระแสน ศาสตราสังห์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า :-

๑. สมมติว่านาย ก. รับเงินเดือนอันดับ ๓ ขั้น ๔๕ บาท มีความคิดความชอบที่จะเลื่อนเงินเดือนได้ตามกฎ ก.พ. ทุกประการ แต่ไม่มีเงินภายในวงเงินงบประมาณที่กระทรวงการคลังอนุมัติสำหรับให้ปรับปรุงเงินเดือนประจำปี ๒๕๐๐ เหลือพอ ดังนั้นผู้มีอำนาจจึงเลื่อนจะตัดอัตราเงินเดือนกับ นางสาว ข. ซึ่งรับเงินเดือนในอันดับ ๒ ขั้น ๕๐ บาท (ขาดเบี้ย ๔๐ บาท) อยู่ เพื่อดำเนินการเลื่อนอันดับเงินเดือนให้แก่ นาย ก. แล้วให้ นางสาว ข. ไปรับเงินเดือนในอัตราของ นาย ก. แทนดังนี้ จะกระทำได้อหรือไม่

๒. ตามปัญหาที่ถามมาเกี่ยวกับการสืบเปลี่ยนอัตราเงินเดือนนาย ก. กับนางสาว ข. นั้น ถ้าหากว่ากระทำมิได้ จะใช้วิธีนำเงินในวงเงินงบประมาณการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการประจำปี ๒๕๐๐ ที่ได้รับอนุมัติแล้วนำมาเลื่อนเงินเดือนนาย ก. ให้เป็นอันดับ ๒ ขั้น ๕๐ บาทเสียก่อน แล้วจึงเลื่อนนางสาว ข. ขึ้นเป็น ๔๕ บาท โดยให้อาจารย์เบิกในอัตราเดิมคืออันดับ ๒ ขั้น ๕๐ บาท ที่ครองอยู่ ซึ่งทั้งหมดต้องใช้เงินจากวงเงินงบประมาณเลื่อนเงินเดือนที่ได้รับอนุมัติประจำปี ๒๕๐๐ นั้นเลย จะกระทำได้อหรือไม่

คำตอบ

๑. เา นาย ก. มาเลื่อนอันดับในอัตรา ๕๐ บาท ที่นางสาว ข. ขาดเบี้ยอยู่ได้ ส่วนที่ จะให้ นางสาว ข. ไปรับเงินเดือนในอัตรา นาย ก. เดิมนี้ ถ้าให้ นางสาว ข. รับเพียง ๔๐ บาท เท่าเดิมได้ แต่จะเลื่อนขึ้นนางสาว ข. เป็น ๔๕ บาท แทนนาย ก. ไม่ได้ เพราะการเลื่อนขึ้นเงินเดือนต้องใช้เงินปรับปรุงที่กระทรวงการคลังให้มา ตามหลักอัตราเงินว่างที่ยังรับตัดลงเป็นอันดับของอันดับ เงินเหลือคณคลัง เอาเงินเหลือไปปรับปรุงเลื่อนขึ้นเงินเดือนไม่ได้

๒. เอาเงินเลื่อนขึ้นประจำปีมาปรับปรุงเลื่อนอันดับ เงินเดือนนาย ก. ได้ ส่วนที่จะเลื่อนนางสาว ข. ขึ้นเป็น ๔๕ บาท ในอัตราอันดับ ๒ ขั้น ๕๐ บาทที่อาจารย์เบิก ถ้าอาจารย์เบิก

มาตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๐ ก็เดือนนางสาว ข. ขึ้นรับ ๔๕ บาทในอัตรา ๕๐ บาทนั้นได้โดยไม่ต้องใช้เงินปรับปรุงประจำที่ได้รับมา แต่ถ้าอัตรา ๕๐ บาทนั้นไม่ใช่อัตราว่างให้อาศัยเบิกมาแต่ต้นปี คือ เพิ่งว่างให้อาศัยเบิกหลังจากวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๐ ก็เดือนชนเงินเดือนนางสาว ข. ในอัตรา ๕๐ บาทนั้นไม่ได้

คุณชูชีพ เกรียงษ์ แผนกคลังปราจีนบุรี ถามว่า :-

ผมเริ่มรับราชการเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๘๗ โดยรับราชการเป็นนักเรียนนายสิบทหารช่างของกองทัพบก เรียนหลักสูตรพิเศษครบ ๖ เดือน ขอรับราชการได้รับยศเป็นนายสิบตรี นายสิบหลัก รับราชการทหารเรื่อยมาจนถึงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๘๙ จึงลาออกจากราชการทหาร การลาออกครั้งนี้ในการรับเบียดหัวได้ แต่ผมไม่ได้ยื่นเรื่องราวขอรับ เพราะเหตุว่าถ้าทำเรื่องราวขอรับเบียดหัวก็ต้องคืนเงินให้ทางราชการ เพราะผมได้มารับราชการคือเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งจกตา อันดับ ๓ ขึ้น ๓๐ บาท คือทางแผนกคลังจังหวัดปราจีนบุรี ได้รับการบรรจุต่อทันทีเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๔๘๙ และได้รับราชการอยู่ ณ แผนกคลังจังหวัดปราจีนบุรี เรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ ใคร่ทราบว่าผมจะอย่างไร ถึงจะมีอายุราชการตั้งแต่เริ่มแรกคือตอนเป็นทหารคิดต่อมาจนบัดนี้ เวลาออกจะคิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำนาญติดต่อกันได้หรือไม่เพียงไร จะต้องขอต่ออายุเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังหรือไม่ ถ้าต้องขอจะอย่างไร ในเวลาเขียนแบบ ด. มีวิธีอย่างไร

คำตอบ

๑. ทหารกองหนุนเบียดหัวตนนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยตีความว่าเป็นข้าราชการอยู่ ฉะนั้นการกลับเข้ารับราชการใหม่ จะทางทหารหรือพลเรือนก็นับเวลาติดต่อกันได้ทั้งหมด
๒. วิธีปฏิบัติเมื่อออกจากราชการ ให้ทำแบบ ด. ยื่นหลังจากมาตั้งแต่ต้น พร้อมกับส่งค่าเผาค่าตั้งท้องให้ออกรับเบียดหัวในครั้งนั้นมาด้วย

คุณจุฬิศ นิสิตล อุตราชธานี ถามว่า :-

ก. ข้าราชการคนหนึ่ง ลาป่วยยังไม่ครบ ๓๐ วัน ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจสั่งการได้ เห็นว่าถ้าจะให้ข้าราชการผู้นั้นอยู่ปฏิบัติงานต่อ อาจเกิดความเสียหายแก่ราชการได้ จึงสมควรให้ออกจากราชการ สมมติ นาย ก. ผู้บังคับบัญชามั่นทนทนเห็นผู้ว่าราชการจังหวัดสม

ควรให้นาย ก. ออกจากราชการในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ แล้วต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดจึงได้ออกคำสั่งลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้นาย ก. ออกจากราชการแต่วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ แต่นาย ก. ได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ดังนั้น ขอยทราบว่า นาย ก. ควรมียกยติได้รับเงินเดือนอย่างไร เพราะเหตุใด

ในทำนองเดียวกันตามข้อ ก. สมมติว่าผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งให้ออกจากราชการแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๕ แต่ได้ถึงแก่กรรมลงแต่วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๕ ดังนั้น จะถือว่าข้าราชการผู้นั้นมียกยติได้รับเงินเดือนตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนให้แก่ราชการถึงแก่กรรมตามธรรมดาหรือไม่ เพียงใด เพราะเหตุใด

คำตอบ

ก. ในเรื่องเกี่ยวกับเงินเดือน ถ้าตายโดยไม่มีเงินเดือน ตั้งให้ออกย้อนหลังได้ ฉะนั้นตามตัวอย่างถ้าไม่ได้มารับราชการ ตั้งแต่ ๒๓ ต.ค. ๕๕ ถึง ๓๐ พ.ย. ๕๕ ก็ไม่ได้เงินเดือนหรือยังป่วยอยู่แต่ได้รับอนุญาตให้ลาแล้วก็มีสิทธิได้รับเงินเดือน

ข. ตามมาตรา ๓๔ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน ๒๕๕๕ ระบุว่าข้าราชการพลเรือน ออกจากราชการเมื่อ ตาย ลาออก ให้ออก ปลดออก ไล่ออก

ฉนั้นเมื่อยังไม่คำสั่งให้ออกก็ยังมีสภาพเป็นข้าราชการอยู่ ฉนั้นถ้าตายก่อนวันออกคำสั่งให้ออก ก็เป็นการตายในขณะที่ยังรับราชการอยู่ มีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินช่วยเหลือค่าทำศพ

สมาชิกเลขที่ ๑๐๑๔ ถามว่า :-

สงสัยปัญหาเรื่องการเลื่อนเงินเดือน ตาม น.ว. ๔/๒๕๐๐ จ.ว. ๒๓ ม.ค. ๒๕๐๐ ในกรณีการเลื่อนอันดับเงินเดือน ตามข้อ ๔ ว่า "การเลื่อนอันดับเงินเดือนข้าราชการ จะเลื่อนให้ได้ เมื่อปรากฏว่าอันดับสูงว่างเท่านั้น ฯลฯ" ดังนั้น ผู้มีเงินเดือน ๖๕ บาท จะต้องมียกยติ ๓ คือ อัตรา ๗๐ บาทว่างเท่านั้นจึงจะเลื่อนได้หรือว่าจะเลื่อนโดยอาศัยเบ็ด อันับสูงว่างอันดับใด ๆ ก็ได้

คำตอบ

เลื่อนขึ้นอาศัยเบ็ดในอัตราสูงใด ๆ ก็ได้ เช่น เลื่อนขึ้นเป็นชนจตุสดาอันดับ ๓ ชั้น ๗๐ บาท อาศัยเบ็ดอันดับพิเศษก็ได้

ภาษาอังกฤษ

Conversation สหภาพ

★ โดย... สมพร เทพสิทธิ์ M.B.A. (Penn.)

American Holidays.

Prasit is talking with John, his American friend, about holidays in the United States.

Prasit: May I ask you some questions about holidays in the United States?

John: Certainly, I'm very pleased to answer your questions. What holidays are you interested in?

Prasit: As next Thursday is Thanksgiving Day, I would like to know about that holiday. Why do you celebrate Thanksgiving Day?

John: Thanksgiving is a day set apart each year for giving thanks and expressing gratitude to God. It was first celebrated in 1681 by the Pilgrim Fathers who were some of the first settlers who came to America. After a period of great suffering, they set apart a day of thanks to God for the help he had given them.

Prasit: On what day of the year do you celebrate Thanksgiving and how is it celebrated?

วันหยุดในสหรัฐอเมริกา

ประสิทธิ์กำลังพูดคุยกับจอห์น เพื่อนชาวอเมริกันของเขา เกี่ยวกับวันหยุดในสหรัฐอเมริกา

ประสิทธิ์: ผมอยากจะถามคุณเกี่ยวกับวันหยุดในสหรัฐอเมริกาจะได้ไหม.

จอห์น: ได้ซิ, ผมมีความยินดีที่จะตอบคำถามของคุณ วันหยุดอะไรที่คุณสนใจ.

ประสิทธิ์: เนื่องจากวันพฤหัสบดีหน้าเป็นวันแห่งกตัญญู ผมจึงอยากจะทราบเรื่องเกี่ยวกับวันนั้น ทำไมคุณจึงฉลองวันแห่งกตัญญู.

จอห์น: วันแห่งกตัญญูเป็นวันที่กำหนดขึ้นแต่ละปีสำหรับขอบคุณและแสดงความกตัญญูต่อพระเจ้า ได้มีการฉลองวันนี้เป็นครั้งแรกในปี ๑๖๘๑ โดยพวกนักบวชซึ่งเป็นพวกแรกที่มาตั้งถิ่นฐานในอเมริกา ภายหลังที่ได้ผ่านระยะเวลาแห่งความทุกข์ยากแล้ว พวกนักบวชก็ได้กำหนดวันขึ้นวันหนึ่งเพื่อขอบคุณพระเจ้าที่พระองค์ได้ให้ความช่วยเหลือแก่พวกเขา.

ประสิทธิ์: วันแห่งกตัญญูตรงกับวันอะไรของแต่ละปี และวันนั้นมีการฉลองกันอย่างไร.

John : Thanksgiving is celebrated on the last Thursday in November. On that day we generally attend religious services and also have our biggest feast of the year.

Prasit : What do you eat on Thanksgiving?

John : We eat roast turkey and other special dishes, with pumpkin pie for dessert.

Prasit : What are other principal holidays celebrated in the United States?

John : Other principal holidays are Christmas Day, New Year's Day, the Fourth of July and Labor Day.

Prasit : Please tell me about Christmas Day.

John : Christmas Day comes on the twenty-fifth of December. It's the most popular holiday. On Christmas Day we feast and give presents to each other.

Prasit : How do you celebrate New Year's Day?

John : We welcome the new year in with a lot noise and merrymaking. At midnight we blow whistles, ring bells, and sing.

Prasit : Why do you celebrate the Fourth of July?

John : The Fourth of July is Independence Day. It was on July 4, 1776, that the Declaration of Independence was signed.

Prasit : How is Independence Day celebrated?

John : Years ago it was the custom to celebrate the day with fireworks and similar

จอห์น : วันแชนคส์กิฟวิ่งตรงกับพฤหัสบดีสุดท้ายของเดือนพฤศจิกายน ในวันนั้นเรามักจะปฏิบัติพิธีทางศาสนา นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงอาหารที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของปี.

ประสิทธิ์ : คุณรับประทานอาหารอะไรในวันแชนคส์กิฟวิ่ง.

จอห์น : เรารับประทานไก่งวงอบ และอาหารพิเศษอย่างอื่น ๆ โดยมีขนมพายทำด้วยฟักทองเป็นของหวาน.

ประสิทธิ์ : วันหยุดที่สำคัญที่มีการฉลองในสหรัฐอเมริกาจะมีอะไรบ้าง.

จอห์น : วันหยุดที่สำคัญอื่น ๆ มีวันคริสมาส, วันขึ้นปีใหม่, วันที่ ๔ กรกฎาคม และวันกรรมกร.

ประสิทธิ์ : โปรดเล่าวันคริสมาสให้ผมฟัง.

จอห์น : วันคริสมาส ตรงกับวันที่ ๒๕ ธันวาคม เป็นวันหยุดที่แพร่หลายที่สุด ในวันคริสมาสเรามีการเลี้ยงและให้ของขวัญซึ่งกันและกัน.

ประสิทธิ์ : คุณฉลองวันขึ้นปีใหม่อย่างไร.

จอห์น : เราต้อนรับปีใหม่ด้วยการส่งเสียงดังและการเล่นสนุกอื่น ๆ ในเวลาเที่ยงคืนเราจะเป็นคนกวัด, ตีกันกะดัง และร้องเพลง.

ประสิทธิ์ : ทำไมคุณจึงฉลองวันที่ ๔ กรกฎาคม.

จอห์น : วันที่ ๔ กรกฎาคมเป็นวันอิสรภาพ ตรงกับวันที่ ๔ กรกฎาคม ๑๗๗๖ ซึ่งเป็นวันที่มีการลงนามในประกาศแห่งอิสรภาพ.

ประสิทธิ์ : วันอิสรภาพมีการฉลองอย่างไรบ้าง.

จอห์น : เมื่อหลายปีมาแล้ว เป็นประเพณีที่ฉลองวันนั้นด้วยการจุดดอกไม้เพลิง และการแสดงอื่น ๆ ทำนอง

displays, but now the day is celebrated more quietly. Occasionally there are parades; people often go on picnics or go swimming.

Prasit : What is Labor Day and why do you celebrate it?

John : Labor Day comes at the end of summer—the first Monday in September. It is a day set aside to honor the working people and to give them an official day of rest. We usually have parades and picnics on that day.

Prasit : Thank you very much for telling me about your holidays.

เดียวกัน แต่ในปัจจุบันนี้การฉลองวันฮิสสะระภาพได้กระทำอย่างเงียบๆ ในบางครั้งก็มีการเดินพาเหรด ประชาชนมักจะไปปิกนิก หรือไปว่ายน้ำกัน

ประสิทธิ์ : วันกรรมกรเป็นวันอะไร และทำไมจึงต้องมีการฉลอง.

จอห์น : วันกรรมกรมาในปลายฤดูร้อนและตรงกับวันจันทร์แรกในเดือนกันยายน เป็นวันที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกียรติแก่กรรมกร และเพื่อให้กรรมกรหยุดพักผ่อน โดยปกติเราก็มีการเดินพาเหรด และไปปิกนิกกัน.

ประสิทธิ์ : ผมขอบคุณมากที่ได้เล่าวันหยุดของคุณให้ผมฟัง.

หนังสือใช้ทดสอบชั้นักว, กริ, โท, เอก

๓. ระเบียบวิธีปฏิบัติราชการ	ราคา ๒๐ บาท
๒. แนวคอบฉัฒนธรรม	ราคา ๓๒ บาท
๓. คำถาม - แนวคอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน, พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน, พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม	ราคา ๓๐ บาท
๔. คัดบถ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	ราคา ๕ บาท
๕. คัดบถ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	ราคา ๓ บาท

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง
พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน

(หนังสือตามรายการ ๑, ๒, ๓, เพิ่มค่าส่งเล่มละ ๒ บาท หนังสือตามรายการ ๔, ๕ เพิ่มค่าส่งเล่มละ ๐ บาท)

ศัพท์หมวดบทอนจากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ ๑๖ เล่มชุด

★ โดย สุธี เอกะพิทานนท์ B.A. (Industrial Economic) Cert. in English Studies.

[ยินดีนำศัพท์หมวดทุกคำมาลงตามความประสงค์ของสมาชิก ติดต่อผ่านวารสารข้าราชการ]

รับ (ต่อ)

รับจ้าง (to be) employed

— แกรงงาน hire oneself out, (to be) laboured

รับจ้างตัดเสื้อ tailor (vt. vi.)

รับจ้างเครื่องเดินป่า (to be) provided with camping equipment

รับจำนอง take in mortgage

รับจำนำหุ้น take the shares in pledge

รับแจ้ง (to be) informed, (to be) notified

รับฉันทามติ have received a mandate

รับฉายา (to be) surnamed

รับช่วงดำเนินงานต่อจากบิดา succeeded his father

รับช่วงต่อไป catch up, sub-engage (vt. vi.)

รับช่วงสิทธิ subrogation (n.)

รับชำระหนี้แทนเจ้าหนี้ accept (receive) the performance on behalf of the creditor

รับเชิญร่วมรับประทานอาหารกลางวัน being invited to luncheon

รับใช้ serve (vt. vi.) service (n.) (to be) at one's disposal

รับใช้การงานในบ้าน domestic service

รับใช้คำเสี่ยงทายเอง (to be) at one's own risks

รับใช้นายโดยใกล้ชิด valet (vt.)

รับใช้ประเทศชาติและประชาชน serve one's country and the people

รับใช้ระหว่างนักเรียนเล็กกับนักเรียนใหญ่ fag. (n. vt. vi.) fagged (pt. pp.)

รับใช้เวลารับประทาน, รับใช้โต๊ะอาหาร wait at table

รับใช้อย่างเบา fetch and carry

รับเช่าร้าน buy some one out of his shop, subrogation of one's shop

รับได้ acceptable (a.)

รับตำแหน่ง accept an office, take up one's post, (to be) given an office

รับตำแหน่งต่อจากผู้อื่น succeed (vt. vi.)

รับตำแหน่งที่ ๒ — แข่งขันกอล์ฟ play second fiddle

รับตำแหน่งเป็นนักศึกษาวิชาในสถาบัน hold (obtain) a fellowship

รับทราบ acknowledge (vt.) take note, (to be) informed

รับทราบคำสั่ง (to be) informed of the order

Grammar and Composition

★ โดย... วินัย รัตนปราการ อบ. ปม. อาจารย์โรงเรียนนาบร้อบ จ.ป.ร.

CHAPTER 6 Clauses.

43. A clause is a part of sentence which has a subject and predicate of its own.

Clause จะต้องม^๕ด^๕ก^๕ษ^๕ณ^๕ะต^๕ง^๕น

ก. ประกอบด้วยคำหลาย ๆ คำรวมกัน

ข. ในกลุ่มคำนั้นจะต้องมี Subject and Predicate.

ค. กลุ่มคำนั้น ๆ รวมกันทำหน้าที่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของ Sentence.

e.g. If I go I shall tell him.

I saw the man who did it.

Can you tell me when the train leaves?

ประโยคที่ 1 ประกอบด้วย 2 clauses :

Clause a. If I go.

Clause b. I shall tell him.

ประโยคที่ 2 ประกอบด้วย 2 clauses :

Clause a. I saw the man.

Clause b. Who did it

ประโยคที่ 3 ประกอบด้วย 2 clauses :

Clause a. Can you tell me.

Clause b. When the train leaves.

ข้อสังเกต clauses อาจจะมีค^๕ว^๕ความหมายบริบูรณ์ในตัวเอง หรือมีค^๕ว^๕ความหมายไม่บริบูรณ์ในตัวเองก็ได้ ทั้งนี้ต้องแล้วแต่ชนิดของ clause นั้น ๆ

44. Kind of Clauses clauses แบ่งออกเป็นหลายชนิด แต่ในบทนี้จะกล่าวถึงเพียง 3 ชนิด คือ

1. Noun clause ได้แก่ clause ที่ทำหน้าที่คำ noun ในประโยค

2. Adjective clause ได้แก่ clause ที่ทำหน้าที่คำ adjective ในประโยค

3. Adverb clause ได้แก่ clause ที่ทำหน้าที่คำ adverb ในประโยค

ข้อสังเกต จ^๕เปรียบเทียบกับ Kinds of Phrases (ข้อ 36)

45. Noun Clauses ได้แก่ clause ที่ทำหน้าที่ noun คือ

1. Subject to a verb.

- e.g. Where he goes is no business of yours.
That he will come is true.
It is clear that he is wrong.

ข้อสังเกต ตัวอย่างที่ 3 'it' เป็นเพียง subject รอง - ส่วน subject ที่แท้จริงคือ that he is wrong.

2. Object to a verb.

- e.g. Do you understand why I did it?
I don't know who he is.

3. Object after a preposition.

- e.g. It all depends on when you go.
Do you object to what I have said.
There were no complaints except that the day was too hot.

4. Complement to a verb.

- e.g. My belief is that he will not come.
Life is what we make it.
He was made whatever he wished.

5. Noun in apposition.

- e.g. My belief that some day I would succeed encouraged me.
The fact that you were absent is no excuse.
I am certain of one thing that he is not there.

46. คำเชื่อมที่นำหน้า Noun clauses ได้แก่

ordinating conjunction เช่น that, whether, if สำหรับ 'that' บางทีก็
ละไว้ในฐานที่เข้าใจ (เฉพาะ clause ที่ทำหน้าที่ Object to a verb.)

- e.g. I think (that) you have made a mistake.
He said (that) he would come.

2. Relative adverbs เช่น when, where, why, how.

3. Interrogative pronouns or adjectives เช่น what, who, whom, which.

4. Relative pronouns (without antecedents.)

e.g. **Who** steals my purse steals trash.

Whom the gods love die young.

5. Conjunctive adverbial phrases.

e.g. I knew **in what district** the house could be found.

Have you found out **at what time** the train leaves?

Do you know **for how many hours** he had been there?

ข้อสังเกต

Noun clause ^{๑๑} **that** because, when, ^{๑๒} **where** ^{๑๓} **how** ^{๑๔} **what** ^{๑๕} **how** ^{๑๖} **how** ^{๑๗} **how** ^{๑๘} **how** ^{๑๙} **how** ^{๒๐} **how** Complement to a verb.

^๑ **That** This is **where** I was born. (incorrect.)

Ten o'clock is **when** we leave. (incorrect.)

EXERCISES

Exercise 7 Pick out noun clauses in the following sentences:—

1. Do you know who he is?
2. Please tell me where you met her.
3. That he will be elected is not certain.
4. She explained us how the work could be done.
5. I told her what I heard.
6. She asked why he hid himself.
7. They refused to carry out what we ordered.
8. We learnt from him that coal is found in England.
9. What he said may be true.
10. Tell me how old you are.

Exercise 8 Complete the following sentences:—

1. The mother asked her daughter when.....
2.is not known.
3. It was generally known that.....
4. I wish to know how long.....
5. Nobody can tell why.....

KEY TO EXERCISES

Exercise 6.

1. in the sea — adv. phrase.
 2. made out of a rock — adj. phrase.
 3. by a strange chance — adv. phrase.
 4. to do her wicked commands — n. phrase.
 5. like a slave — adv. phrase.
 6. by his orders — adv. phrase.
 7. to walk on the burning sand — n. phrase.
 8. going with you — n. phrase.
 remaining at home alone — n. phrase.
 9. lying by the door — adj. phrase.
 10. sailing a boat — n. phrase.
 11. to keep a secret — adj. phrase.
 to keep it — adj. phrase.
 12. Having finished her work — adv. phrase.
 13. in flying — adv. phrase.
 to depend on himself — n. phrase
 14. in what part of Thailand — adv. phrase.
 15. in an aeroplane — adv. phrase.
 16. to surprise her — n. phrase.
 17. in her hand — adj. phrase.
 by her aunt — adv. phrase.
 18. on the third day — adv. phrase.
 of our journey — adj. phrase.
 19. after reading his letter — adv. phrase.
 20. after several days — adv. phrase.
 21. being very tired — adv. phrase.
 22. the sun having set — adv. phrase (or absolute phrase)
 23. to pass the examination — adv. phrase.
 24. walking in the morning — n. phrase.
 25. the school being over — adv. phrase (or absolute phrase)
-

News Summary

๑๙๔๖

สรุปข่าว

HOME

May 1: Labour Day was observed by thousands of workers in Bangkok and Dhonburi. Some paraded with banners along Rajdamnern Avenue to the Culture Ministry. The Premier broadcast a nationwide address to workers.

May 2: Speaking at the conclusion of a training course for assistant judges, the Justice Minister said: "A judge must have many fine qualities and show goodness of heart to be worthy of exercising judicial power in the name of the King."

May 3: The Dusit Zoo issued a statement on the death of a 12-year-old boy who was killed by a black bear in the zoo.

May 4: In the morning, the King granted audience to the Premier and the Interior Minister at Ambara Villa. In the afternoon, the King gave audience to Phya Boriraks Vejakar, newly-appointed Privy Councillor.

ในประเทศ

๑ พ.ค. กรรมกรหลายพันคนในกรุงเทพฯ และธนบุรีได้ฉลองวันกรรมกร (เมย์เดย์) บ้างก็เดินขบวนพร้อมด้วยธงทิวป้ายคำขวัญต่างๆไปตามถนนราชดำเนินถึงกระทรวงวัฒนธรรม นายกรัฐมนตรีได้กล่าวคำปราศรัยทางวิทยุกระจายเสียงแก่กรรมกรทั่วประเทศ

๒ พ.ค. ในการอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษา ตอนจบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กล่าวสรุปว่า "ผู้พิพากษาควรต้องมีคุณลักษณะที่หลายประการและเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมประจำใจอย่างแท้จริงให้สมกับที่ได้รับไว้วางใจให้เป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการแทนองค์พระมหากษัตริย์"

๓ พ.ค. ส่วนสัตว์ดุร้ายได้ออกแถลงการณ์เรื่องเด็กชายอายุ ๑๒ ปี ถูกหมึกกัดตายในสวนสัตว์

๔ พ.ค. เวลาเช้า ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เวลาบ่ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาบริรักษ์เวชการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นองคมนตรีคนใหม่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

May 5 : In the morning, the King attended a religious service in Dusit Hall in connection with Chatramongkol, and presented food and gifts to monks. In the afternoon, the King held a royal investiture, bestowing insignia of the Order of Chula Chom Klao on members of the Royal Family, officials and their ladies.

May 7 : The Labour Relations Board decided against introducing a minimum daily wage of Tes. 20. It found that other departments had been paying only Tes. 11 while the Bangkok Electric Works has been paying as much as Tes. 17 per day. Regarding the railway worker's demand for reinstatement of 2 dismissed workers, the Board said the matter was not within its scope.

May 8 : The Public Welfare Department announced a new plan for housing projects by introducing a co-operative system. A co-operative society of 100 members each subscribing Tes. 500 per month would be established; in this way 20 houses could be built yearly, and within 5 years all the members would have houses.

It was reported that, on May 4, a big storm military camp at Chiengrai, causing five deaths.

๕ พ.ค. เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในงานพระราชพิธีขึ้นครองราชย์ ทรงประกอบพิธีทาง ศาสนาและ ทรงถวาย ภัตตาหารแก่พระภิกษุ เวลาบ่ายทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จตุรจอมเกล้าแก่พระราชวงศ์และข้าทูลละอองธุลีพระบาท

๗ พ.ค. คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ได้อภิปรายเรื่องการขอขึ้นค่าจ้างแก่คนงานเป็นอันดับวันละ ๒๐ บาทแล้วไม่เห็นด้วย ได้สอบถามอัตราค่าจ้างแรงงานกรมกองอื่นๆ แล้วปรากฏว่าต่างจ่ายค่าแรงเพียง ๑๑ บาท สำหรับการไฟฟ้ากรุงเทพ ฯ ได้จ่ายค่าแรงให้ถึงวันละ ๑๗ บาท เกี่ยวกับข้อเรียกร้องของกรรมกรรถไฟขอให้ทางการตั้งบรรจกรรมกร ๒ คนที่ถูกสั่งปลดออกให้กลับเข้าทำงานอีกนั้น คณะกรรมการ ฯ เห็นว่าไม่อยู่ในฐานะที่จะให้คำวินิจฉัยในเรื่องเช่นนั้นได้

๘ พ.ค. กรมประชาสงเคราะห์ได้วางโครงการใหม่ที่จะปลูกบ้านอาคารสงเคราะห์ โดยจะใช้ระบบสหกรณ์ ทุกๆ สัปดาห์สหกรณ์ประกอบด้วยสมาชิก ๑๐๐ คน รวมทุนกันออกเงินคนละ ๕๐๐ บาทต่อเดือน โดยวิธีนี้จะปลูกบ้านอาคารสงเคราะห์ได้ปีละ ๒๐ หลัง และภายใน ๕ ปีสมาชิกทุกคนจะมีบ้านอยู่ทั่วถึงกัน

เมื่อวันที่ ๔ พ.ค. หมูขาวแจ่งว่าได้เกิดพายุใหญ่ทำลาย อาคารค่ายพักทหาร ที่เชียงรายได้เสียหาย มีผู้เสียชีวิต ๕ คน

Fire gutted a cinema hall in Talad Phloo district, Dhonburi.

May 12 : In the name of the King, Kromamuen Bidhyalabh opened the celebration of the 2500th year of Buddhism, Pramane Ground, 9.30 a.m. Ordination of monks, 1 p.m.

May 13 : Visakha Puja, National Holiday. Stanzas of Victory chanted by monks over the radio, 6. a.m.

The Premier presides over ceremonies, Phramane Ground, 9.30 a.m. Pageant of floats started from the Culture Ministry along Rajdamnern Avenue, 1 p.m.

May 14 : Procession of boats and fireworks, Rajvoradit Lan ling area, 9-10 p.m.

May 18 : In the name of the King, Kromamuen Bidhyalabh closed the celebration of the 2500th year of Buddhism, Pramane Ground, 4.30 p.m.

ได้เกิดเพลิงไหม้ที่ โรงภาพยนตร์แห่งหนึ่ง
ตำบลตลาดพลู ธนบุรี

๑๒ พ.ค. กรมหมื่นพิทยลาภประกอบพิธี
เปิดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษแทนพระบาท-
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ สนามหลวงเวลา ๙.๓๐
น. มีการประกอบพิธีอุปสมบทพระ เวลา
๑๓.๐๐ น.

๑๓ พ.ค. หยตราสารวันวิสาขบูชา
พระสงฆ์สวด สัมมกถคาถาทวง สำนักราชการ
จ่ายเสียงเวลา ๖.๐๐ น.

นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธี ณ สนาม
หลวงเวลา ๙.๓๐ น. ขบวนแห่รถยนต์ขบวน
ที่กระทรวงวัฒนธรรม ไปตาม ถนนราชดำเนิน
เวลา ๑๓.๐๐ น.

๑๔ พ.ค. มีแห่ขบวนเรือพุทธบูชาพยุห-
ยาตราและจุดดอกไม้เพลิง ณ บริเวณท่าราช-
วรดิศ เวลา ๒๓.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.

๑๕ พ.ค. กรมหมื่นพิทยลาภประกอบพิธี
ปิดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษแทนพระบาทสม-
เด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ สนามหลวง เวลา ๑๖.๓๐ น.

ย่อประวัติศาสตราจารย์ไทย

โดย.....

โชค สุคันธวิช พ.ม., อ.บ.
อาสา ศุภระมงคล พ.ม., อ.บ.

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม
หัวหน้าแผนกเตรียมอุดมศึกษา กรมวิสามัญศึกษา

(ตอนที่ ๔ ต่อจากฉบับก่อน)

๔. สมเด็จพระรามาเมศวร (พ.ศ. ๑๘๓๓ - ๑๘๓๘)

กษัตริย์พระองค์นี้ได้เสวยราชสมบัติเป็นครั้งที่ ๒ เมื่อชนครของราชสมบัติได้ไม่นานนักก็
กรรพาทพิภพชนไปตั้งเมืองเชียงใหม่ได้ ทำการกวาดต้อนชาวฉานมาเป็นจำนวนมาก และ
โปรดเกล้าให้ไปตั้งภูมิจำเนาอยู่ยังนครศรีธรรมราช สงขลาและจันทร์บุรี ในปี พ.ศ. ๑๘๓๓ นั้น
เอง ระหว่างนั้นปรากฏว่าพวกขอมบังอาจยกทัพเข้ามากวาดต้อนชาวฉานบุรีไปไว้ยังกรุงกัมพูชา
เป็นจำนวนมาก สมเด็จพระรามาเมศวรทรงพระพิโรธ จึงเสด็จยกกองทัพหลวงไปตีประเทศเขมร
เมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๖ และมีพระราชประสงค์จะรักษากรุงกัมพูชาไว้เป็นเมืองชนของไทย จึงแต่งตั้ง
ให้พระยาไชยณรงค์อยู่รักษา แต่ภายหลังพวกญวนได้ยกทัพมารบจน และพวกเขมรส่วนมาก
เอาใจออกห่างไปช่วยพวกญวน สมเด็จพระรามาเมศวรจึงโปรดให้ตั้งเมืองเสีย ทำการกวาดต้อน
ชาวเขมรเข้ามายังกรุงศรีอยุธยา ภายหลังเขมรจึงกลับรวบรวมกันขึ้นเป็นประเทศเอกราชต่อไป
อีก สมเด็จพระรามาเมศวรครองราชสมบัติอยู่ได้ ๗ ปี ก็เสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘

๕. สมเด็จพระรามราชาธิราช (พ.ศ. ๑๘๓๘ - ๑๘๕๒)

สมเด็จพระรามราชาธิราช ราชโอรสสมเด็จพระรามาเมศวรเสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติสืบต่อ
มาถึง ๑๕ ปี โดยมีได้มีเหตุการณ์ที่สำคัญใด ๆ เกิดขึ้น ต่อมาสมเด็จพระรามราชาธิราชเกิดไม่
พอพระทัยเจ้าพระยามหาเสนา ถึงกับจะให้จับฆ่าตัวเสีย เจ้าพระยามหาเสนาจึงหนีออกไปอยู่เฉย
เจ้านครอินทมาแต่เมืองสุพรรณบุรีเพื่อมาชิงราชสมบัติ เจ้านครอินทหนีเบนมุ่มมมือเข้มแข็งและ
เป็นที่รักใคร่ของราษฎรทั่ว ๆ ไป สมเด็จพระรามราชาธิราชเห็นจะต่อสูมิได้ จึงยอมถวายราช-
สมบัติแต่โดยดี เป็นอันสิ้นรัชกาลของพระองค์ใน พ.ศ. ๑๘๕๒

๖. สมเด็จพระนครินทราธิราช (พ.ศ. ๑๘๕๒ - ๑๘๖๗)

เจ้านครินทได้ขึ้นครองราชสมบัติ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระนครินทราธิราช นับเป็นกษัตริย์ในราชวงศ์สุพรรณภูมิ พระองค์เป็นพระนัดดาแห่งสมเด็จพระบรมราชาธิราช คือเป็นราชบุตรของพระอนุชาแห่งชนหลวงพะงั่ว ซึ่งครองเมืองสุพรรณภูมิ ภายหลังเมื่อพระราชบิดาทิวงคตแล้ว เจ้านครินทก็ได้ครองเมืองสุพรรณภูมิแทน ในสมัยนั้นพระองค์ได้แต่งตั้งพระปรีชาสามารถยิ่งในการปกครอง จนเป็นที่รักใคร่นิยมของประชาชนทั่วไป ได้เคยเสด็จไปประเทศจีนเมื่อ พ.ศ. ๑๘๕๐ เป็นเหตุให้ไทยมีไมตรีสัมพันธ์กับจีนมาก และจีนได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารมาช้านาน ในครั้งนั้นพระองค์ได้พาเอาราชจีนเข้ามาทำถว้ยขามที่บ้านเตาหม้อ ริมแม่น้ำน้อย ชานเมืองสิงห์บุรี ครั้นพระองค์ได้ครองราชสมบัติแล้วก็ทรงสนพระทัยในเรื่องการทำนุบำรุงบ้านเมือง ให้เจริญรุ่งเรืองเป็นสำคัญ หาพอพระทัยที่จะรกรานขยายอาณาเขตบ้านเมืองให้กว้างขวางออกไป ถึงกษัตริย์องค์อื่น ๆ ไม่ ในระหว่างรัชกาลนี้ปรากฏว่าพญาบาลเมือง กับ พญาบาลราม อนุชาของพระมหาธรรมราชาที่ ๓ เกิดวิวาทชิงราชสมบัติกัน สมเด็จพระนครินทราธิราชได้เสด็จยกกองทัพขึ้นไปถึงเมืองพระบาง (นครสวรรค์) พญาทั้งสองเกรงอำนาจก็ลงมาเฝ้าแต่โดยดี และพระองค์ได้ทรงไกล่เกลี่ยให้ปรานีประนีประนอมกัน โดยจัดให้พญาบาลเมืองไปครองเมืองพิษณุโลก และให้พญาบาลไปครองเมืองกำแพงเพชร

สมเด็จพระนครินทราธิราช ทรงมีราชโอรส ๓ พระองค์ คือ เจ้าอัยพระยา ไพรดให้ไปครองเมืองสุพรรณบุรี เจ้าอัยพระยาไพรดให้ไปครองเมืองแพก (สระบุรี) เจ้าอัยพระยาไพรดให้ไปครองเมืองชัยนาท ครั้นสมเด็จพระนครินทราธิราชสวรรคตลงเมื่อ พ.ศ. ๑๘๖๗ โอรสทั้งสามจึงยกกองทัพลงมายังกรุงศรีอยุธยา เพื่อหวังจะทำการแย่งชิงราชสมบัติกัน เจ้าอัยพระยาและเจ้าพพระยา ยกกองทัพมาถึงก่อน และทัพทั้งสองมาปะทะกันที่สะพานป่าถ่าน ได้เข้าชนช้างกัน ในที่สุดสิ้นพระชนม์ในที่รบทั้งสองพระองค์ เจ้าอัยพระยาราชโอรสองค์เล็กซึ่งมาถึงทีหลังจึงได้ครองราชสมบัติสืบต่อไป

๗. สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (พ.ศ. ๑๘๖๗ - ๑๘๘๓)

เจ้าอัยพระยาชนเสวยราชย์ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถในการปกครองบ้านเมืองเป็นอันมาก ในตอนต้นรัชกาลทรงดำเนินนโยบายในการปกครองบ้านเมืองตามแบบอย่างพระราชบิดา คือทรงทำนุบำรุงราชอาณาจักรให้เจริญรุ่ง

เรื่องมั่นคงถาวรยิ่งขึ้น ในตอนหลังจึงดำเนินการแผ่ขยายอาณาจักรออกให้กว้างขวาง มีเหตุการณ์สำคัญที่ควรกล่าว คือ

ก) ยกกองทัพไปตีกรุงกัมพูชา เมื่อ พ.ศ. ๓๑๗๔ พระเจ้าบรมมาโลก เจ้ากรุงกัมพูชา ให้กองทัพเขมรยกมากวาดต้อนผู้คน ในเมืองทางแถบตะวันออก ที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขมรไปอีก เช่นศรีกรุง สัมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) จึงได้ตั้งกองทัพหลวงไปล้อมพระนครหลวงของกัมพูชา (นครธม) อยู่เป็นเวลาถึง ๗ เดือนจึงตีเขมรได้ทรงพระราชดำริว่า เขมรไม่รู้จักเขตพรมแดน จึงคิดตัดทอนกำลังด้วยการกวาดต้อนครอบครัวเขมรเข้ามาตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นจำนวนมาก แล้วโปรดให้พระอินทราชา พระราชโอรสพระองค์ใหญ่อยู่ครองกรุงกัมพูชา โดยมุ่งหวังจะให้เขมรเป็นเมืองขึ้นของไทยตลอดไป แต่อยู่มาไม่นานพวกเขมรก็ลอบวางยาพิษปลงพระชนม์พระอินทราชาเสีย แล้วแต่งข่าวว่าพระอินทราชาประชวรสิ้นพระชนม์ ทางกรุงศรีอยุธยาไม่ได้แต่งตั้งผู้ใดไปครอบครองแทน ในที่สุดพวกเขมรก็รวบรวมกันตั้งตนเป็นเอกราชขึ้นใหม่ แต่ไม่กล้าอยู่ทนนครธม พวกนี้ย้ายราชธานีไปตั้งอยู่ที่เมืองพนมเปญ นครธม จึงเป็นนครร้างตั้งแต่บัดนั้นมา

ข) ทำการรวมหัวเมืองฝ่ายเหนือ พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (พญาบาลเมือง) ผู้ครองเมืองพิษณุโลกถึงแก่พิราลัย สัมเด็จพระบรมราชาธิราชจึงโปรดให้รวมหัวเมืองฝ่ายเหนือ ซึ่งแยกออกเป็น ๒ อาณาเขตมาตั้งแต่ครั้งสัมเด็จพระบรมราชาที่ ๑ เขาเป็นอาณาเขตเดียวกัน และทรงตั้งพระราเมศวร ราชโอรสองค์ที่ ๒ ขึ้นไปครองเมืองพิษณุโลก ตำแหน่งมหาอุปราช ว่ากล่าวหัวเมืองฝ่ายเหนือทั้งปวง ทนเพื่อหวังจะบำรุงหัวเมืองฝ่ายเหนือซึ่งทรุดโทรม เพราะถูกแยกอาณาเขตมาแตกกันใหม่กาลถึงขึ้นตึงเครียด เพื่อบังคับ พระเจ้าติโลกราช ผู้ครองประเทศล้านนา และเป็นคู่แข่งในการสงครามจะยกทัพลงมาช่วย เป็นเหตุให้หัวเมืองฝ่ายเหนือเริ่มมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นอีกในสมัยนั้น

ค) กรีธาทัพไปตีเชียงใหม่ ใน พ.ศ. ๓๑๗๕ ทางล้านนามีพระเจ้าติโลกราช (ท้าวลก) ผู้เข้มแข็งในการสงครามเป็นประมุขอยู่ ณ เมืองเชียงใหม่ ขณะนั้นเจ้าเมืองเทิงในประเทศล้านนา ก่อกบฏและต่อสู้พระเจ้าติโลกราช เพื่อแย่งราชสมบัติและเพื่อให้กาลถึงเข้มแข็งได้มีหนังสือมาขอกองทัพกรุงศรีอยุธยาให้ยกกองทัพไปตีเชียงใหม่ด้วย กองทัพกรุงศรีอยุธยาก็ยกขึ้นไปยังมณฑลเจียง พระเจ้าติโลกราชก็ปราบปรามเจ้าเมืองเทิงได้เสียก่อนแล้ว จึงตีเชียงใหม่ไม่ได้ ต่อมาถึง พ.ศ. ๓๑๗๗ สัมเด็จพระบรมราชาธิราชได้กรีธาทัพไปตีเมืองเชียงใหม่อีกครั้งได้หัวเมืองชายแดนเชียงใหม่เล็กน้อย และเผอิญเกิดประชวรขึ้น จึงต้องถอยกองทัพกลับคืนกรุงศรีอยุธยา

จนถึง พ.ศ. ๑๙๙๑ จึงได้จัดสรรยศ พระรามเสด็จราชโอรสได้รับราชสมบัติสืบต่อมา ทรงพระนามว่าสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

๘. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. ๑๙๙๑ - ๒๐๓๓)

พระรามเสด็จครองเมืองพิษณุโลก เป็นรัชทายาทชนครองราชสมบัติในกรุงศรีอยุธยา ทรงพระนามว่า สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พระองค์เป็นกษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาสามารถมาก ทรงรอบรู้ศิลปวิทยาการต่าง ๆ ทั้งในด้านศิลปศาสตร์ อักษรศาสตร์ และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทรงศึกษาอบรมวัฒนธรรมนิยมของกษัตริย์สุโขทัย นำมาประมวลคิดแปลงแก้ไขให้เหมาะกับการปกครองกรุงศรีอยุธยา เพื่องมั่งคั่งจะก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติ นับได้ว่าเป็นรัชกาลที่สำคัญมากในประวัติศาสตร์ไทย มีเรื่องราวที่สำคัญ ๆ ที่ควรกล่าวคือ

ก) ด้านวรรณคดี มีหนังสือวรรณคดีที่สำคัญแต่งขึ้นในรัชกาลนี้ ๒ เรื่อง คือ มหาชาติคำหลวง กับ ลิลิตพระลอ โดยเฉพาะลิลิตพระลอมีผู้สันนิษฐานว่าพระองค์เป็นผู้ทรงนิพนธ์ด้วยพระองค์เอง เป็นการแจ้งชัดว่าในสมัยนี้การวรรณคดีได้เจริญก้าวหน้ามาก

ข) ด้านการทำนุบำรุงศาสนา สมัยเมื่อสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเสด็จประทับอยู่ ณ เมืองพิษณุโลกนั้นได้ทรงทำนุบำรุงศาสนาเป็นอันมาก ทรงสร้างพระปรางค์ศรีรัตนมหาธาตุ วัดพระพุทธชินราช เมืองพิษณุโลก และโปรดให้ราชทูตไปนิมนต์พระเถระชาวลังกาเข้ามาเผยแผ่หลักธรรม และพระองค์เองก็ได้ทรงผนวช ณ วัดจุฬามณีเป็นการชั่วคราวแล้วจึงลาสิกขาบทมาครองราชสมบัติต่อไป เป็นการเจริญรอยตามแบบอย่างพระมหาธรรมราชาธิไทย ครั้นกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี

ค) ด้านการปกครองประเทศ พระองค์ทรงดัดแปลงแก้ไขการปกครองประเทศ ให้ทันสมัยเหมาะสมกับการปกครองในยุคนั้น พอจะกล่าวได้ดังต่อไปนี้

๑) จัดทำเนียบ หน้าทีกระทรวงทบวงการเมือง แต่เดิมการปกครองทั่วไปเป็นแบบทหาร แม้ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดี (อู่ทอง) จะจัดกระทรวงทางพลเรือนเป็น เวียงวัง คตัง นา มีหน้าที่ต่างกันไปตาม กิจการเองหาทานั้นเองมาทำหน้าที่ปฏิบัติงาน สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จึงทรงแยกทหารและพลเรือนออกจากกันเสีย เพื่อคิดความยุ่งยากซึ่งมีอยู่แต่ก่อน โดยตั้งตำแหน่งอัครมหาเสนาบดี เป็นสมุหนายกว่าการมหาดไทย มีนามว่า เจ้าพระยา

มหาเสนาบดี เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาฝ่ายพลเรือนหัวพระราชอาณาจักร และมีเสนาบดีชั้นรองลงมาในฝ่ายพลเรือนอีก & ตำแหน่งเรียกว่า จตุสดมภ์ ขึ้นอยู่แก่สมุหนายก มีหน้าที่บังคับบัญชากระทรวงต่าง ๆ ซึ่งเปลี่ยนเรียกชื่อตำแหน่งเสียใหม่เป็นพระนครบาล (ขุนเวียง) พระธรรมราชการณ (ขุนวัง) พระโกษาธิบดี (ขุนคลัง) และพระเกษตราธิการ (ขุนนา) ส่วนทางฝ่ายทหารก็ทรงตั้งตำแหน่ง เจ้าพระยาจักรีศรีอครักษ์ เป็นสมุหกลาโหม เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาฝ่ายทหารหัวพระราชอาณาจักร มีตำแหน่งแม่ทัพนายกองรองลงไปเป็นลำดับ เช่น ตำแหน่ง ดั้หราชเดโช และตำแหน่งท้ายมาเป็นแม่ทัพใหญ่ ตำแหน่งเพทราชาเป็นนายกองพลช้าง ตำแหน่งพิชัยสงคราม พิชัยชาญฤทธิ พิษณุณรงค์ เหล่านี้เป็นนายกองพลทหารราบเป็นต้น สมัยนั้นเวียงจันทน์สงคราม ข้าราชการทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ต้องมีหน้าที่ออกรบพุ่งด้วยกันทั้งสิ้น

๒) กำหนดยศ จัดตั้งทำเนียบยศ (ศักดินา) คือตั้งอัตราในกฎหมายว่าบุคคลมียศชั้นไหน จะมียศได้เท่าใด เช่นพลเมืองธรรมดาจะมียศได้เพียง ๒๕ ไร่เป็นอย่างมากผู้ที่มียศศักดิ์สูงขึ้นไปก็มีจำนวนไร่มากขึ้นไปตามลำดับ จนถึงเจ้าพระยามหาเสนาบดี มีได้ ๓๐,๐๐๐ ไร่ และมีมหาอุปราชมีได้ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ทำเนียบศักดินานี้คือการลำดับยศชั้นของข้าราชการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการบังคับบัญชานั้นเอง ในการปรับเอาผิดกับคู่พิพาทนั้นทางกฎหมายบัญญัติเรื่องศักดินาไว้ด้วย ผู้กระทำผิดต่อผู้มีศักดินามากย่อมได้รับโทษมาก ในส่วนตำแหน่งข้าราชการได้ทรงกำหนดให้มียศ พระยา พระ หาดวง ขุน หมื่น พัน ทนาย (ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เรียกว่าบรรดาศักดิ์ ส่วนยศนั้นกำหนดเอาตามตำแหน่งบังคับบัญชาเป็น นายพล, นายพัน, นายร้อย, อำมาตย์, เสวก, รองอำมาตย์ ฯลฯ)

๓) กฎมณเฑียรบาล ทรงตั้งกฎมณเฑียรบาล ขึ้นเป็นระเบียบ ปฏิบัติทางราชสำนัก แบ่งออก ๓ แขนงคือ พระตำราว่าด้วยแบบแผนพระราชพิธีต่าง ๆ พระธรรมนูญว่าด้วยตำแหน่งหน้าที่ราชการต่าง ๆ และพระราชกำหนดว่าด้วยกฎระเบียบบังคับสำหรับพระราชสำนัก

๔) การศาล ได้ทรงวางระเบียบการศาลเกี่ยวกับการพิจารณาวรรกคดีต่าง ๆ กำหนดหน้าที่ของผู้ที่จะรับฟ้อง พิจารณาคดี ตลอดจนการปรับโทษแก่ผู้กระทำผิดไว้พอควรหนึ่ง อีกพวกหนึ่งทำหน้าที่ตรวจดูจำนวนและทำการตัดสินคดีซึ่งเป็นหน้าที่ของพราหมณ์บุโรหิต ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาธรรมศาสตร์เท่านั้น

๕) จัดทำเนียบหัวเมือง ทรงยกเลิกการเป็นประเทศราชของอาณาจักรสุโขทัย ตั้งอำนาจราชธานีฝ่ายเหนือ แยกหัวเมืองต่าง ๆ ในอาณาจักรละโว้แยกออกเป็นเมือง ๆ ให้เป็นหัว

เมืองชนกต่างเรียกว่า เมืองพระยามหานคร จนตรงต่อกรุงศรีอยุธยา การทำตึกพระองค์ ประสงค์จะขยายเขตการปกครองของราชธานีออกไปให้กว้างขวาง คือรวมเมืองที่อยู่ใกล้ราชธานีให้เป็นหัวเมืองชั้นใน ส่วนเมืองที่อยู่ห่างไกลตรวจตราไม่สะดวกจึงจัดเป็นเมืองชนกต่าง หรือ เมืองพระยามหานคร ให้ผู้ว่าราชการมณฑลหรือข้าหลวงเป็นเมือง ๆ ไป และให้มีอำนาจบังคับบัญชาหัวเมืองเล็ก ๆ ซึ่งรายรอบอยู่ด้วย ในสมัยนั้นเมืองพระยามหานครอยู่หลายเมือง คือ เมืองนครราชสีมา เมืองนครศรีธรรมราช เมืองพิษณุโลก เมืองกำแพงเพชร เป็นต้น และเมืองต่าง ๆ ยังจัดเป็นเมืองเอก โท ตรี จัตวา ตามขนาดและความสำคัญของเมืองนั้น ๆ อีกด้วย ส่วนหัวเมืองภายนอกห่างไกลออกไปมากก็เป็นประเทศราชตามเดิม

ง) ด้านการต่างประเทศ ในรัชกาลต้นเมืองมะตะกาซึ่งเป็นเมืองชนของไทยมาแต่ครั้งพระเจ้ารามคำแหงมหาราชนั้น ในภายหลังได้มีผู้นำเอาศาสนาอิสลามมาเผยแพร่ และพลเมืองหันไปนิยมนับถือลัทธิศาสนาอิสลามมากขึ้น เลยตั้งแข็งเมืองไม่ยอมขึ้นแก่ไทย สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จึงเสด็จยกกองทัพไปปราบปรามเมื่อ พ.ศ. ๑๙๙๘ แต่ไม่สามารถจะปราบปรามให้ราบคาบได้ ต่อมา พ.ศ. ๑๙๙๘ หัวเมืองฝ่ายเหนือก็เกิดแย่งชิงอำนาจกัน พระยาวิชิตวัรี เจ้าเมืองสระเตี้ย (สวรวทโลก) ได้ตอบไปเป็นไมตรีกับพระเจ้าติโลกราชเจ้าเมืองเชียงใหม่ จึงได้โอกาสยกกองทัพลงมาตีหัวเมืองฝ่ายเหนือได้เมืองกำแพงเพชร แล้วยกลงมาตีเมืองชัยนาท หากแต่กองทัพกรุงศรีอยุธยาชกชนไปรับไว้ทัน กองทัพพระเจ้าติโลกราชจึงถอยกลับไป สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถจึงเสด็จยกกองทัพตามไปถึงเมืองเถิน ได้รับพังกองทัพเชียงใหม่เป็นสามารถจนทัพเชียงใหม่แตกพ่ายไป เมื่อศึกสงบลงแล้ว พระยาวิชิตวัรีเกรงพระราชอาญา ก็พาครอบครัวหนีไปอยู่กับพระเจ้าติโลกราช แล้วนำทัพเชียงใหม่มาตีเมืองกำแพงเพชรเมื่อ พ.ศ. ๒๐๐๕ ปีละปีขึ้นนั้นทัพไทยยกลงมาตีเมืองเชียงใหม่ กองทัพเชียงใหม่จึงต้องถอยกลับไป ครั้น พ.ศ. ๒๐๐๖ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถจึงยกกองทัพไปตีเชียงใหม่บ้างแต่ไม่สำเร็จ แต่ได้พยายามกวาดต้อนครอบครัวชาวไทยกลับมาได้เป็นจำนวนมาก ครั้นแล้วจึงพิจารณาเห็นว่าการที่เด็กราชชนนีฝ่ายเหนือแบ่งออกเป็นเมืองพระยามหานคร ให้มีอำนาจเสมอกันต่างบังคับบัญชาบ้านเมืองนั้น เป็นนโยบายที่ผิด เป็นเหตุให้ทัพเชียงใหม่ยกลงมารบจนอยู่เสมอ พระองค์จึงทรงเปลี่ยนนโยบาย เสด็จไปประทับ ณ เมืองพิษณุโลก กลับเอาพิษณุโลกเป็นราชธานี มีเมืองรายรอบขึ้นกับราชธานีโปรดให้พระบรมราชาซึ่งเป็นราชโอรสองค์ใหญ่ไปครองกรุงศรีอยุธยาในฐานะเป็นมณฑลฝ่ายใต้

๕. ขณะยอมทนฝ่ายเหนือ ทพเชียงใหม่จึงไม่กล้ายกมาย้ายรุกรานดังแต่ก่อน ครั้น พ.ศ. ๒๐๓๖ พระเจ้าคโถกราชเกิดเสียดิ ส้มเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ตั้งยกกองทัพขึ้นไปตีเอาเมืองใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๗ เมืองเชียงใหม่จึงต้องขอเป็นไมตรีด้วย แต่นั้นมาก็ได้มีศึกสงครามอกเคย และเป็นประเพณีสืบมาช้านานว่า พระเจ้าแผ่นดินกรุงศรีอยุธยาทุกพระองค์จะต้องแต่งตั้งเจ้านายชั้นสูงขึ้นไปครองพิษณุโลก คด้ายเป็นพระมหาอุปราชจากต่างปกครองหัวเมืองฝ่ายเหนือทางปวง

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ขณะประทับอยู่ ณ เมืองพิษณุโลกนั้นได้ทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญ ทำนุบำรุงพระศาสนาเป็นอันมากและยังได้ทรงผนวช ณ วัดจุฬามณถึง ๘ เดือนจึงลาสิกขาบท พระองค์ได้พระราชโอรส ซึ่งประสูติ ณ เมืองพิษณุโลกทรงพระนามว่า พระเชษฐา โปรดสถาปนาให้เป็นพระมหาอุปราช ณ เมืองพิษณุโลก สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถครองกรุงศรีอยุธยาอยู่ ๓๕ ปี และครองพิษณุโลกอีก ๒๕ ปี รวมเวลาเป็นกษัตริย์ถึง ๕๐ ปี ก็เสด็จสวรรคต ณ เมืองพิษณุโลก เมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๓

คำถามท้ายบท

๑. เจ้านครอินทร์ได้สืบราชสมบัติในกรุงศรีอยุธยาด้วยวิธีใด
๒. เจ้านครอินทร์เมื่อได้ครองราชย์ทรงนามว่าอะไร และได้ทรงแต่งตั้งพระปรีชาสามารถในทางใดบ้าง
๓. เหตุใดสมเด็จพระรามาธิบดี จึงรักษากรุงกัมพูชาเป็นเมืองขึ้น ไม่สำเร็จตามความปรารถนาของพระองค์
๔. ทำไมราชโอรส ของสมเด็จพระนครินทราธิราช จึงได้สืบราชสมบัติ แต่เพียงพระองค์เดียว
๕. เจ้าสามพระยามีความสามารถในทางการรบเพียงใด
๖. มหาชาติคำหลวงและดิถีตพระตอ สำคัญอย่างไร มีที่มาอย่างไร
๗. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ได้ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง
๘. การจัดทำเนียบหน้าทึ กระทรงท บวงการ เมือง ในสมัยรัชกาล สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเป็นที่น่าสนใจในประวัติศาสตร์อย่างไร
๙. การกำหนดยศและศักดินามีแต่ครั้งใดเพื่อประโยชน์อย่างไร
๑๐. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงจัดการปกครองหัวเมืองอย่างไร

ความรู้จากประมวลกฎหมายอาญา

★ โดย บุญทด พันธุ์เพ็ง ข.น.

(ต่อจากฉบับก่อน)

๓๘. วิธีเพิ่มโทษ และลดโทษ นั้นมีหลักเกณฑ์อย่างไร ?

การเพิ่มโทษหรือลดโทษที่จะลงแก่ผู้ผิด ให้ศาลตั้งกำหนดโทษที่จะลงแก่จำเลยเสียก่อนแล้วจึงเพิ่มหรือลด ถ้ามีทั้งการเพิ่มและการลดโทษที่จะลง ให้เพิ่มก่อนแล้วจึงลดจากผลที่เพิ่มแล้วนั้น ถ้าส่วนของ การเพิ่มเท่ากันหรือมากกว่าส่วนของ การลด ศาลจะไม่เพิ่มไม่ลดก็ได้

ในการเพิ่มโทษ มิให้เพิ่มขึ้นถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกเกินกว่ายี่สิบปี

ในการลดโทษประหารชีวิต มีหลักเกณฑ์ดังนี้ -

๑) ถ้าจะลดหนึ่งในสาม ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๑๖ ถึง ๒๐ ปี

๒) ถ้าจะลดกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๑๒ ถึง ๒๐ ปี

ในการลดโทษจำคุกตลอดชีวิต มีหลักเกณฑ์ดังนี้ -

๑) ถ้าจะลดหนึ่งในสาม ให้ลดเป็นโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๔ ปี ถึง ๑๖ ปี

๒) ถ้าจะลดกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ ปี ถึง ๑๒ ปี

๔๐. ถ้าโทษจำคุกที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับ มีกำหนดเวลาเพียง สามเดือน หรือน้อยกว่า ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลงอีก ได้หรือไม่

ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลงอีกก็ได้ หรือในกรณีที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษจำคุกเพียงสามเดือน หรือน้อยกว่า และมีโทษปรับด้วย ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลง หรือจะยกโทษจำคุกเสีย คงปรับแต่อย่างเดียวก็ได้

๔๑. ความผิดชนิดใดที่ศาลจะรอกำหนดโทษ หรือรอกำหนดโทษแก่ผู้กระทำผิดได้

ได้แก่ความผิดที่มีโทษจำคุก และคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือได้รับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษที่ได้กระทำโดยประมาท ละโทษประกอบกับการพิจารณาของศาลโดยคำนึงถึง อายุ ประวัติ ความประพฤติ ฐานะปัญหา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพและสิ่งแวดล้อมของผู้ต้องหา หรือสภาพความผิด หรือเหตุอันสมควรปรากฏแล้ว เห็นสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้ต้องหาสมควรความผิดแต่ รอกำหนดโทษ ได้ หรือจะกำหนดโทษแต่ รอกำหนดโทษได้ แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาปรับตัวในระยะเวลาที่ศาลจะกำหนดแต่ต้องไม่เกิน ๕ ปี โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้หาด้วยหรือไม่ก็ได้

๔๒. เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้นคืออะไรบ้าง

๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราวเพื่อ เจ้าพนักงานจะได้อบรมถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

๒) ให้เลิกหัดหรือทำงานอาชีพอื่นเป็นกิจลักษณะ

๓) ให้ละเว้นการคบหาสมาคม หรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดเช่นเดียวกันนี้อีก

ตามเงื่อนไขศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้

๔๓. เมื่อเงื่อนไข (ตามข้อ ๔๒) เปลี่ยนแปลงไป ศาลจะปฏิบัติอย่างไร

เมื่อปรากฏแก่ศาลว่า พฤติการณ์เกี่ยวแก่การควบคุมความประพฤติของผู้กระทำผิดได้เปลี่ยนแปลงไป ศาลอาจจะ - ก. แก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อใดข้อหนึ่งได้

- ข. กำหนดเงื่อนไขตามที่กล่าวในข้อ ๔๒ ซึ่งศาลยังมีได้กำหนดไว้เพิ่มเติมอีกก็ได้

- ค. เมื่อผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ศาลกำหนด ศาลอาจตักเตือนผู้กระทำความผิด หรือจะกำหนดการลงโทษที่ยังไม่ได้กำหนด หรือลงโทษซึ่งรอไว้หน้าก็ได้

๔๔. บุคคลที่ถูกศาลสั่งรอกำหนดโทษ หรือรอกการลงโทษไว้แล้ว ไปกระทำความผิดขึ้นอีก หรือมิได้กระทำความผิด ศาลจะปฏิบัติอย่างไร

ถ้าภายในเวลาที่ศาลกำหนด บุคคลที่ถูกศาลสั่งรอกำหนดโทษ หรือรอกการลงโทษไว้ ได้กระทำความผิด ซึ่งมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือดหโทษ และศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก สำหรับความผิดนั้น ให้ศาลที่พิจารณาคดีหลังกำหนดโทษที่รอกการกำหนดไว้ในคดีก่อนบวกเข้ากับโทษในคดีหลังหรือบวกโทษที่รอกการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลังแล้วแต่กรณี

ถ้าผู้หนึ่งได้กระทำความผิดดังกล่าว ก็ให้ผู้นั้นพ้นจากการที่จะถูกกำหนดโทษหรือถูกลงโทษในคดีนั้นแล้วแต่กรณี

๔๕. บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาเมื่อใด

บุคคลจะต้องรับผิดชอบทางอาญา เมื่อ

ก. กระทำโดยเจตนา

ข. กระทำโดยประมาทในกรณีที่ กฎหมายบัญญัติ ให้ต้องรับผิดชอบ เมื่อได้กระทำโดยประมาท

ค. กระทำโดยไม่เจตนาที่ต้องรับผิดชอบในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้ชัดแจ้งให้ต้องรับผิดชอบ แม้ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

๔๖. อย่างไรเรียกว่า การกระทำ, และ กระทำโดยเจตนา

การกระทำ ให้หมายความรวมถึงการให้เกิดผลอันหนึ่งอันใดขึ้นโดยงดเว้นการที่จะทำซึ่งกระทำเพื่อบอกกันผลนั้นด้วย

การกระทำโดยเจตนา ได้แก่กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำและในขณะที่เดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเสี่ยงเห็นผลของการกระทำนั้น

ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริง อันเป็นองค์ประกอบของความผิดจะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผลของการกระทำนั้นไม่ได้

๔๗. อย่างไรเรียกว่า กระทำโดยประมาท

กระทำโดยประมาท ได้แก่กระทำความผิด มิใช่ โดยเจตนาแต่กระทำ โดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมี ตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

๔๘. การกระทำต่อบุคคลหนึ่งแต่ผลเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไป หรือโดยสำคัญผิด ผู้กระทำจะถือเป็นข้อแก้ตัวได้เพียงใด หรือไม่?

ผู้ใดเจตนาจะกระทำต่อบุคคลหนึ่ง แต่ผลของการกระทำเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไป ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำโดยเจตนา แก่บุคคลซึ่งได้รับผลร้ายจากการกระทำนั้น

กรณีที่ใดกระทำต่อบุคคลหนึ่งโดยสำคัญผิด จะยกเอาความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่า มิได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้ คือหมายความว่าต้อง ถือว่าเป็นการกระทำโดยเจตนาด้วย

๔๙. ความไม่รู้กฎหมาย จะเป็นข้อแก้ตัวได้เพียงใดหรือไม่?

ตามปกติ บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมาย เพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางอาญาไม่ได้ แต่ศาลเห็นว่า ตามสภาพและพฤติการณ์ผู้กระทำอาจจะไม่รู้กฎหมาย บัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด ศาลอาจอนุญาตให้แสดงพยานหลักฐานต่อสู้คดี และถ้าศาลเชื่อว่าผู้กระทำไม่รู้กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ พutangๆ ก็คือว่า ความไม่รู้กฎหมายเป็นข้อแก้ตัวได้แต่ต้องมีหลักฐานให้ศาลเชื่อได้ จึงจะได้รับโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด

๕๐. เหตุที่จะเป็นข้อแก้ตัว โดยไม่ต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น มีอย่างใดบ้าง?

มีดังนี้ คือ -

๑) กระทำความผิดในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือไม่สามารถบังคับตนเองได้ เพราะมีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน แต่ถ้าศาลยังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้าง หรือยังสามารถบังคับตัวเองได้ ผู้นั้นต้องรับโทษ แต่ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้

๒) มึนเมาเพราะเสพยาสุราหรือสิ่งเมาโดยผู้เสพยาไม่รู้ว่าสิ่งนั้นจะทำให้มึนเมา หรือได้เสพยาโดยถูกชักจูงให้เสพยา และได้กระทำความผิดในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิดชอบหรือไม่สามารถบังคับตนเองได้ ได้รับยกเว้นโทษสำหรับความผิดนั้น แต่ถ้ายังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้างหรือยังสามารถบังคับตนเองได้บ้าง ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ได้

๕๑. กระทำความผิดด้วยความจำเป็น เป็นข้อแก้ตัวไม่ให้อำนาจไม่ต้องรับโทษได้ในกรณีใดบ้าง?

ผู้ใดกระทำความผิดด้วยความจำเป็น เพราะ -

๑) เพราะอยู่ในที่บังคับหรือภายใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้

๒) เพราะเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากภยันตรายที่ใกล้จะถึง และไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้พ้นโดยวิธีอื่นใดได้ เมื่อภยันตรายนั้นตนมิได้ก่อให้เกิดขึ้นเพราะความผิดของตน และถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นการเกินสมควรแก่เหตุแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

๕๒. การกระทำอย่างใดจึงจะเรียกว่าเป็นการป้องกันตัวโดยชอบด้วยกฎหมาย

ต้องเป็นการกระทำที่ผู้กระทำ จำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่น ให้พ้นภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันจะผิดต่อกฎหมาย และต้องพิจารณาว่า ภยันตรายนั้นเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง และเป็นการกระทำพอสมควรแก่เหตุ จึงจะถือว่าเป็น การป้องกันตัวโดยชอบด้วยกฎหมาย

๕๓. การกระทำเกินสมควรแก่เหตุ หรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็นหรือเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกันศาลจะลงโทษเพียงใด ?

๑) ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ถ้าการกระทำนั้นเกิดจากความตื่นตระหนก ความตกใจ หรือความกลัว

๒) ศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

๕๔. การปฏิบัติตามคำสั่งซึ่งมิชอบด้วยกฎหมาย จะต้องรับผิดเพียงใดหรือไม่ ?

ผู้ใดกระทำตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน แม้คำสั่งนั้นมิชอบด้วยกฎหมาย ถ้าผู้กระทำนั้นแท้ ๆ หรือเชื่อโดยสุจริตว่าคำสั่งนั้นชอบปฏิบัติตาม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ เว้นแต่จะรู้ว่า คำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งมิชอบด้วยกฎหมาย

กรรมรื้อบตรี

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

★ โดย... ซาลิ เอมมกระสินธุ์

- ๒๓ เม.ย. - ได้พันธมิตรรัฐ เยอรมัน หรือเยอรมัน ตะวันตก ซึ่งเข้าร่วม เป็นภาคี สันติสัญญาตัดสินคดี เห็นหรือหาโตแล้ว พร้อมจะมอบกำลังทหารของตนเข้าอยู่ในบังคับบัญชาของ องค์การนาโตเป็นรุ่นแรกภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ศกนี้
- ๒๒ เม.ย. - นายกรัฐมนตรีจอร์แดน ได้แถลงในที่ประชุม คณะผู้แทน พรรค โซเซียลิสต์ ญีปุ่นว่า จันคอมมิวนิสต์ได้เริ่มการเจรจาสันติภาพกับจันคณะชาติแล้ว
- ๒๔ เม.ย. - กษัตริย์ยัสเซนได้ทรงตรัสประณาม คอมมิวนิสต์ว่าฉกฉวยการฉ้อโกงทางการเมืองซึ่งเกิดขึ้นในจอร์แดนขณะนั้นมมเหตุมาจาก ความฉ้อฉล สันนช่วย เหลือของ คอมมิวนิสต์ ดังกลทงภายในและภายนอกประเทศ
- รัฐบาลอิรักได้ยื่นคำขาดเตือนไปยังอียิปต์และซีเรียว่า อิรักจะใช้กำลังทหารเข้าปฏิบัติการถ้าหากมีการล้มล้างรัฐบาลของกษัตริย์ยัสเซน
- ๒๕ เม.ย. - กษัตริย์ยัสเซนแห่งจอร์แดนได้ทรงประกาศกฎอัยการศึกและระดมพลเข้าประจำการ กองทัพบก ตลอดจนสั่งห้ามบรรดาพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายมิให้มีการเคลื่อนไหวใดๆ เพื่อป้องกันมิให้พวกนิยมคอมมิวนิสต์กระทำการรัฐประหารเสียก่อน
- กษัตริย์ยัสเซนได้แต่งตั้งอิมร่าฮิม ฮา เซม เอมเรียน รัฐบุรุษอาดูได้ เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของจอร์แดน รัฐบาลชุดใหม่นี้ได้สั่งยุบพรรคการเมืองทุกพรรค ในจอร์แดน
- สุไลมาน นามุดดี นายกรัฐมนตรีจอร์แดนคนก่อนได้ถูกจับกุมตามคำสั่งของพระเจ้า ยัสเซน
- กำลังทหารจากประเทศซาอุดี อาระเบีย และ อิรัก ได้เคลื่อนกำลังเข้าไปคุ้มกันด้าน ทิศตะวันตกและด้านทิศเหนือของนครอมมัน เพื่อป้องกันเหตุร้ายจากพวกนิยมคอมมิวนิสต์

- รัฐบาลอิรักได้เรียกร้องให้ซีเรียถอนทหารจำนวน ๕,๐๐๐ คน ออกจากจอร์แดนภาคเหนือ เป็นเหตุให้ประธานาธิบดีคูดส์ต้องเดินทางไปยังกรุงไคโร โดยด่วนเพื่อเข้าปรึกษาหารือกับประธานาธิบดีซีเรียแห่งอียิปต์

- นายคาร์ล ออกัส เฟเกอร์โฮล์ม นายกรัฐมนตรีกับคณะรัฐบาลฟินแลนด์ได้ยื่นใบลาออกจากตำแหน่งต่อประธานาธิบดี เฮร์โซ เค็กโคเนนแล้ว

๒๘ เม.ย. - กษัตริย์ฮุสเซนปฎิเสธไม่ยอมสถาปนาสัมพันธภาพทางการทูต กับซีเรียตราบเท่าที่ซีเรียตามคำเสนอแนะของอดีตคณะรัฐมนตรีชุดนายกรัฐมนตรีสุไลมาน นาบูลชี ซึ่งได้ประกาศเป็นทางการไปแล้ว เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ว่าจอร์แดนจะเปิดสัมพันธภาพกับซีเรีย

๒๘ เม.ย. - ภายหลังเสร็จสิ้นการพบหารือระหว่างกษัตริย์ฮุสเซนแห่งจอร์แดน กับ กษัตริย์ชาฮุดแห่งซาอุดีอาระเบีย ทั้งสองฝ่ายยังคงยืนยันนโยบายร่วมกันของกลุ่มอาหรับย่านตะวันออกกลาง อันเป็นนโยบายกำหนดไว้เมื่อครั้งเปิดประชุมหารือขั้นสุดท้ายที่กรุงไคโรระหว่างอียิปต์ ซีเรีย ซาอุดี อาระเบียและจอร์แดน

๖ พ.ค. - ผลของการออกเสียง เลือกตั้ง ประธานาธิบดีออสเตเรียคนใหม่ปรากฏว่าได้แก่ ดร. อะดอลฟ์ เชียฟ รองนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าพรรคโซเซียลลิสต์

๗ พ.ค. - ซินญอร์ กรอนซี ประธานาธิบดีอิตาลี กำลังหารือกับบุคคลสำคัญในวงการเมืองอิตาลี เพื่อพิจารณาจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ภายหลังที่คณะรัฐบาลชุดผสมซึ่งมีซินญอร์ เชนี เป็นนายกรัฐมนตรีได้ลาออกจากตำแหน่ง

๑๓ พ.ค. - นายฮาโรลด์ แมคมิลแลน นายกรัฐมนตรีอังกฤษแถลงในสภานิติบัญญัติของอังกฤษ ว่ารัฐบาลอังกฤษลงมติเพิกถอนประกาศ ที่แนะนำมิ ให้เรือ พาณิชยอังกฤษ ใช้คลองสุเอซแล้ว เพราะไม่อาจให้คำแนะนำทำนองนั้นต่อไปได้

- ดร. ราเชนทร์ ปราสาท แถลงในโอกาสประกอบพิธีปฏิญาณตนเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีอินเดียเป็นสมัยที่ ๒ ว่ารัฐบาลอินเดียพอใจที่การเปิดคลองสุเอซเป็นทางเดินเรือนานาชาติต่อไปตามเดิม ถึงแม้สถานการณ์ตึงเครียดทางตะวันออกกลางยังหาหนทางคลี่คลายไม่ได้

หน้าที่ราชการกรมต่างๆ

★ โดย.....เฉลิม สิงห์กุล

หน้าที่ราชการของกรมพลศึกษา

กรมพลศึกษามีหน้าที่สำคัญแยกออกได้ดังนี้

๑. ควบคุมดูแลให้การศึกษาในด้านพลศึกษาแก่ครู นักเรียน และประชาชนทั่วราชอาณาจักร พร้อมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนสนใจในการเล่นกีฬาตามอัธยาศัย
๒. ควบคุมดูแลในเรื่องการลูกเสือทั่วราชอาณาจักรให้ดำเนินไปตามกฎหมายกฎกระทรวง และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ตลอดจนการติดต่อกับลูกเสือนานาชาติอีกด้วย
๓. ควบคุมดูแลในเรื่องการอนุรักษชาติทั่วราชอาณาจักร ตลอดจนติดต่อกับหน่วยอนุรักษชาติประเทศทั่วโลก

๔. ควบคุมดูแลการก่อสร้างกีฬาสถานแห่งชาติ และสนามกีฬาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๕. ดำเนินการในเรื่องรถขนส่งนักเรียน แบ่งส่วนราชการออกดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการกรม มีหน้าที่ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวกับงานธุรการและงานที่ไม่อยู่ในหน้าที่ของกองใดโดยเฉพาะ ตลอดจนการเก็บหนังสือ จัดทำประมวลสถิติต่างๆ รักษาทะเบียนประวัติข้าราชการ การเงิน การบัญชี การควบคุมบังคับบัญชาดูแลตำรวจตระเวนชายแดนและเผยแพร่กิจการของกรม แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๕ แผนกคือ

(๑) แผนกสารบรรณ มีหน้าที่ตอบรับ - ส่งหนังสือราชการ รักษาคำสั่งและระเบียบแบบแผนของกรม ได้ตอบและปฏิบัติงานที่เป็นส่วนกลางซึ่งไม่อยู่ในหน้าที่ของกองใด เก็บหนังสือราชการและทำหน้าที่เกี่ยวกับประชาสัมพันธ์

(๒) แผนกประมวลสถิติและทะเบียน มีหน้าที่รวบรวมสถิติต่างๆ ของกรม เช่น สถิติเกี่ยวกับการกีฬา การลูกเสือ และการอนุรักษชาติ ออกประกาศนียบัตรเกี่ยวกับการพลศึกษา รวมทั้งการอบรมต่างๆ ด้วย เก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการ และจัดขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ข้าราชการ

(๓) แผนกคลัง มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ควบคุมการจำหน่ายบัตรผ่านประตูการแข่งขันกีฬา จัดทำงบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีของกรม ควบคุมการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง

(๔) แผนกตำรวจตระเวนชายแดน มีหน้าที่ตรวจตราและนำตัวเด็กตื่อนักเรียนในเรื่องความประพฤติ จรรยา มารยาท และเมื่อมีเหตุการณ์เกี่ยวกับนักเรียน ให้ส่งใบแจ้งเหตุให้โรงเรียน และกรมเจ้าสังกัดทราบ รักษาความสงบในระหว่างการแข่งขันกีฬาโรงเรียน คุ้มครองนักเรียนขณะเมื่อโดยสารไปกับรถขนส่งนักเรียน

(๕) แผนกเผยแพร่ มีหน้าที่เผยแพร่และโฆษณากิจการของกรม พิจารณาออกหนังสือวารสารตามโอกาสอันควร

๒. กองส่งเสริมพลศึกษา มีหน้าที่วางแผนโครงการเกี่ยวกับวิทยาลัทยพลศึกษาและควบคุมการผลิตพลศึกษา จัดการค้นคว้าทำตำราคู่มือเกี่ยวกับวิชาพลศึกษาและพลศึกษาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขกติกาการแข่งขันกีฬาทุกประเภทให้ทันสมัย เปิดทำการอบรมความรู้ความสามารถให้แก่บรรดาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและพลศึกษา ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีสมรรถภาพอยู่เสมอ วางแผนและดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกีฬาของนักเรียนในวัยต่างๆ ตลอดจนประชาชนด้วย ให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับนิรภัยศึกษาแก่นักเรียน ควบคุมและตรวจตราการพลศึกษาตามโรงเรียนและด้านการศึกษาต่างๆ ที่พระราชอาณาจักร โดยมีเจ้าหน้าที่พลศึกษานิตะไปให้คำแนะนำอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวกับการสอนเทคนิคในการซ่อมสร้างห้องพลศึกษา เครื่องอุปกรณ์การกีฬาทุกชนิดที่ถูกแบบมาตรฐานและความปราศจากอันตราย แบ่งออกเป็น ๕ แผนกคือ

(๑) แผนกวิชาการ มีหน้าที่จัดทำตำราคู่มือเกี่ยวกับวิชาพลศึกษาและพลศึกษาค้นคว้าปรับปรุงกติกาการแข่งขัน ค้นคว้าวิชาการปฏิบัติและการสอนพลศึกษาและพลศึกษา ทำการเผยแพร่อบรมความรู้ให้แก่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและพลศึกษา

(๒) แผนกวิทยาลัทยพลศึกษา มีหน้าที่ดูแลควบคุมวิทยาลัทยพลศึกษา รวมทั้งการฝึกสอน การปกครอง ตลอดจนการเงิน อบรมความรู้ให้แก่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและพลศึกษา ฝึกสอนนักเรียนในวิทยาลัทยพลศึกษา จัดพิจารณาหาเครื่องพัสดุอุปกรณ์การสอนต่างๆ สำหรับวิทยาลัทยพลศึกษา รวมทั้งเก็บรวบรวมสถิติต่างๆ ตลอดจนงานการติดต่ออื่นๆ โดยทั่วไปของกอง

(๓) แผนกพดศึกษาพิเศษ มีหน้าที่เป็นผู้เสนอแนะตลอดจนเป็นที่ปรึกษาจัดการพดศึกษาของโรงเรียนร่วมกับครูประจำ จัดแสดงวิธีการสอนร่วมประชุมอภิปรายในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาและพดศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตรวจและเป็นผู้ส่งมอบหนังสือติดต่อสอบถามที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีในการปฏิบัติงานด้านวิชาศึกษาและพดศึกษากับโรงเรียนสถานศึกษาต่าง ๆ ที่พระราชอาณาจักร รวมทั้งจัดทำรายงานเสนอขอคิดเห็นเกี่ยวกับสองวิชาและจัดออกหนังสือ "เอกสารการนิเทศการพดศึกษา"

๔. แผนกทดสอบสมรรถภาพนักศึกษา มีหน้าที่ทดสอบสมรรถภาพของนักศึกษาว่ามีความมาตรฐานเพียงไร รวมทั้งจัดหาเครื่องมือในการทดสอบต่าง ๆ ค้นคว้าปรับปรุงสมรรถภาพนักเรียนให้ดีขึ้น โดยการตรวจสอบสุขภาพและให้คำแนะนำ จัดแบ่งหมวดหมวดการเดินกีฬาให้เหมาะสมกับอัตรภาพของผู้เดิน ส่งเสริมและแนะนำนักศึกษาในการที่จะปฏิบัติตนให้มีร่างกาย และความสามารถในการเดินกีฬาให้ดียิ่งขึ้น ทั้งรวบรวมทำสถิติบันทึกไว้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณา

(๕) แผนกนิรภัยศึกษา มีหน้าที่ค้นคว้าแนะนำอบรมเกี่ยวกับอันตรายหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ ที่จะเกิดแก่นักเรียนทางสังคมในด้านการศึกษาและการกีฬาทุกชนิด จัดหาตำราทำคู่มือนิรภัยศึกษาดูตลอดจนจัดพิมพ์ภาพโฆษณา ภาพยนตร์ที่แสดงถึงความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ เพื่อโฆษณาแจกจ่ายขายให้ตามโรงเรียนสถานศึกษาต่าง ๆ จัดการเก็บรวบรวม ทำสถิติ เกี่ยวกับ ภัยอันตรายที่เกิดขึ้นในการฝึกและเดินกีฬา เพื่อเป็นหลักฐานแนวพิจารณา

๓. กองกีฬา มีหน้าที่ส่งเสริมและควบคุมการแข่งขันกีฬาโรงเรียน และกีฬาประชาชนทั่วราชอาณาจักร ส่งเสริมการสร้างสนามกีฬาและสถานที่เดินกีฬา สนับสนุนและส่งเสริมสร้างสมาคมกีฬาสมัครเล่น อบรมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการเดินและกีฬา พิจารณาให้เงินอุดหนุนจังหวัดและสมาคมกีฬาสมัครเล่น แบ่งออกเป็น ๒ แผนกคือ

(๑) แผนกส่งเสริมกีฬาโรงเรียน มีหน้าที่ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาโรงเรียน ควบคุมมารยาทของนักเรียนในสนามแข่งขัน ให้คำแนะนำโรงเรียนหรือผู้ดำเนินการแข่งขันกีฬาโรงเรียนในเรื่องการแข่งขันกีฬาช่วยเหลือติดต่อและจัดให้มีการแข่งขันกีฬาโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการเดินกีฬาสากลนิยมและกีฬาพื้นเมือง ควบคุมการจ่ายเงินอุดหนุนของจังหวัดให้เป็นไปตามเกณฑ์

(๒) แผนกส่งเสริมกีฬาประชาชน มีหน้าที่ส่งเสริมให้มีสมาคมกีฬาสมัครเล่นประเภทต่าง ๆ สนับสนุนและควบคุมสมาคมกีฬาสมัครเล่นที่อยู่ในความอุปการะของกรมพดศึกษาด้านสนับสนุน

ให้มีการเงินที่พาตามสโมสรและองค์การต่าง ๆ ช่วยเหลือติดต่อให้มีการแข่งขันกีฬาประชาชนระหว่างอำเภอ จังหวัด และระหว่างประเทศ พิจารณาแบ่งเงินอุดหนุนให้สมาคมกีฬาสมัครเล่นที่อยู่ในความอุปการะของกรมพลศึกษาและสอดคล้องการจ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

๔. กองการลูกเสือ มีหน้าที่ควบคุมการลูกเสือทั่วราชอาณาจักร ให้ดำเนินไปตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ จัดทำตำรา คู่มือและหลักเกณฑ์การฝึกอบรมลูกเสือ ทำการติดต่อเพื่อผดุงสัมพันธ์ภาพ และมีมิตรภาพกับลูกเสือนานาชาติ จัดให้มีการชุมนุมลูกเสือส่วนย่อยเป็นจังหวัด ภาค ตลอดจนการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ จัดให้มีการฝึกและอบรมลูกเสือให้มีสมรรถภาพ ควบคุมการเงินของลูกเสือทั่วราชอาณาจักร และเงินที่สหภาพกรรมการกลาง ฯ ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาล พิจารณาจัดออกหนังสือพิมพ์ลูกเสือ แบ่งออกเป็น ๓ แผนกคือ

(๑) แผนกปกครอง มีหน้าที่ตรวจพิจารณารายงานการลูกเสือและโต้ตอบธุรการเกี่ยวกับหน่วยลูกเสือต่าง ๆ ตลอดจนลูกเสือนานาชาติ รวบรวมรายงานต่าง ๆ เสนอต่อสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ รักษาระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนคำสั่งและแจ้งความที่เกี่ยวกับการลูกเสือ ควบคุมหน่วยลูกเสือที่ตั้งขึ้นในส่วนกลางและจัดทำทะเบียนกับทำเนียบลูกเสือทั่วราชอาณาจักร ควบคุมการเงินของลูกเสือ

(๒) แผนกวิชาการ มีหน้าที่จัดทำตำราแบบฝึกสอนทุกประเภท และปรับปรุงหลักสูตรวิชาลูกเสือให้เหมาะสมแก่กาลสมัย ตรวจพิจารณารายงานการลูกเสือที่เกี่ยวกับวิชาการ ควบคุมและแนะนำการสอบไล่วิชาลูกเสือ จัดทำพิพจน์หลักสูตรลูกเสือ

(๓) แผนกฝึกและอบรม มีหน้าที่จัดให้มีการฝึกและอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ จัดให้มีการแข่งขันวิชาลูกเสือ และส่งเสริมให้มีการชุมนุมลูกเสือเป็นครั้งคราว ควบคุมและดำเนินการเกี่ยวกับค่ายฝึกอบรมลูกเสือ ตรวจและแนะนำการฝึกสอนหน่วยลูกเสือต่าง ๆ

๕. กองอนุกาชาด มีหน้าที่ควบคุมการอนุกาชาดทั่วราชอาณาจักร ให้ดำเนินไปตามระเบียบแบบแผนข้อบังคับและพระราชบัญญัติ ร่วมมือกับสภากาชาดไทย ในการดำเนินงานอนุกาชาดและงานวันกาชาด ติดต่อประสานงานและร่วมมือกับนานาชาติในเรื่องการอนุกาชาด จัดทำตำราคู่มือและหลักเกณฑ์การฝึกสอนวิชาอนุกาชาด จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาอนุกาชาดแก่ครูผู้สอนและสมาชิกอนุกาชาด ควบคุมการเงินของอนุกาชาดทั่วราชอาณาจักร เงินอุดหนุนจาก

รัฐบาลตลอดจนเงินที่ได้รับอุดหนุนจากสภาการศึกษาไทย ออกหนังสือพิมพ์อนุชาชาติ แบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกปกครอง มีหน้าที่ตรวจพิจารณารายงานการอนุชาชาติที่ราชอาณาจักร และทำรายงานอนุชาชาติประจำปี เสนอต่อสภาการศึกษาไทย จัดการเรื่องสารบรรณของกอง และทำหน้าที่โต้ตอบฝ่ายธุรการทั่วไป รักษาระเบียบแบบแผน ขอบบังคับตลอดจนคำสั่งและแจ้งความควบคุมอนุชาชาติทั้งชั้นใหม่ กับจัดการในเรื่องเปลี่ยนแปลงกรรมการเจ้าหน้าที่อนุชาชาติ จัดทำทำเนียบอนุชาชาติและทะเบียนอนุชาชาติที่ราชอาณาจักร ควบคุมการเงินอนุชาชาติที่ราชอาณาจักร และเงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาล จัดหาพัสดุเครื่องใช้สำหรับกอง และจัดเรื่องการจำหน่ายเพิ่มอนุชาชาติที่ราชอาณาจักร

(๒) แผนกวิชาการ มีหน้าที่จัดทำตำราคู่มือและแบบฝึกสอนวิชาอนุชาชาติ ปรับปรุงหลักสูตรวิชาอนุชาชาติให้เหมาะสมแก่กาลสมัย ให้คำแนะนำแก่หน่วย หมู่ และหมวดอนุชาชาติ ตลอดจนควบคุมแนะนำในเรื่องการสอบไล่วิชาอนุชาชาติ ติดต่อกับต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาการของอนุชาชาติ จัดให้มีพิพิธภัณฑ์อนุชาชาติ

(๓) แผนกฝึกและอบรม มีหน้าที่จัดให้มีการฝึกและอบรมวิชาอนุชาชาติ จัดให้มีการแข่งขัน แสดงกิจกรรม และแนะนำส่งเสริม ตรวจและแนะนำการฝึกสอนวิชาอนุชาชาติ ควบคุมและดำเนินการเกี่ยวกับค่ายฝึกอบรมวิชาอนุชาชาติ

๖. กองกรีฑาสถาน มีหน้าที่ควบคุมดูแลกรีฑาสถานแห่งชาติ พร้อมทั้งสนามและอาคาร จัดสนามและสถานที่สำหรับการแข่งขันกรีฑา จัดหาพัสดุและเครื่องใช้สำหรับกรมกอง ตลอดจนอุปกรณ์การแข่งขันกีฬา ควบคุมการสร้างอาคารและสนามในบริเวณกรีฑาสถานแห่งชาติ จัดซ่อมอาคารสนามพัสดุและเครื่องอุปกรณ์การแข่งขันกีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอ ดำเนินงานในเรื่องรถขนส่งนักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกพัสดุและซ่อมสร้าง มีหน้าที่ควบคุมบัญชีพัสดุ และตรวจซ่อมพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนอยู่เสมอ จัดซื้อหาพัสดุและเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์การแข่งขันกีฬา จัดเบิกจ่ายพัสดุให้ถูกต้องและเป็นไปโดยการประหยัด เก็บ ดูแลรักษาพัสดุและซ่อมสร้างให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย

(๒) แผนกสถานที่ มีหน้าที่ดูแลรักษาอาคารสถานที่ ตลอดจนสนามและถนนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อยู่เสมอ จัดสนามสำหรับการแข่งขันกีฬา ตลอดจนการให้เช่าและยืมจัดที่พักรับรองและให้ความสะดวกแก่นักเรียน ตลอดจนการรับรองแขกที่เข้ามาชมด้วย

(๓) แผนกขนส่งนักเรียน มีหน้าที่จัดรถรับส่งนักเรียนตามเส้นทางที่กำหนดไว้ ควบคุมและตรวจรับส่งนักเรียน และผลิตเครื่องใช้ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อยู่เสมอ จัดทำบัญชีผลิต ตลอดจนการรับจ่ายเงิน

หนังสือที่ควรดูในการสอบชั้นตรีวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งในกรมพลศึกษา

๑. งานในหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะกรมพลศึกษา
๒. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยวิทยาลัยพลศึกษา
๓. ข้อมบังคับการแข่งขันทีกฬาโรงเรียน
๔. ข้อมบังคับการแข่งขันทีกฬาประชาชน
๕. ข้อมบังคับสภาการศึกษาชาติไทย
๖. ประมวล พ.ร.บ. ดกเลื่อ
๗. ข้อมบังคับคณะดกเลื่อแห่งชาติว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินการปกครอง
๘. ระเบียบกรมพลศึกษาเรื่องการเยี่ยมพักอาศัยในกีฬาสถานแห่งชาติ
๙. ระเบียบการรักษากรณ
๑๐. ระเบียบการเข้ากีฬาสถานแห่งชาติ
๑๑. ระเบียบการพัสดุ
๑๒. วิชปฏิบัติในวันแข่งขันแข่งขันทีกฬาชิงชนะเลิศ
๑๓. เครื่องแบบพนักงานขับรถรับ-ส่งนักเรียน

หน้าที่ราชการของสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง

เกษตร

กระทรวงเกษตรมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดควบคุมและส่งเสริมเกษตรกรรมเกี่ยวกับเรื่อง พืช ข้าว การประมง การปศุสัตว์ การชลประทาน การป่าไม้ และควบคุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีมีหน้าที่รวบรวมคำแถลงนโยบายของรัฐบาล ที่ได้แถลงไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎร ดำเนินการเกี่ยวกับกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เตรียมเรื่องตามระเบียบวาระประชุมคณะรัฐมนตรี ตรวจสอบเรื่องราวร้องทุกข์และความเห็นต่าง ๆ ที่มีผู้ส่งมายังรัฐมนตรี ตรวจสอบทรัพย์สินของรัฐมนตรี และติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ แผนก คือ

๑. แผนกการเมือง มีหน้าที่รวบรวมคำแถลงนโยบายของรัฐบาล ดำเนินการเกี่ยวกับคำถามและกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เตรียมเรื่องตามระเบียบวาระประชุมคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติการเกี่ยวกับทูตานุทูตในประเทศ และปฏิบัติการเรื่องเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์

๒. แผนกตรวจสอบเรื่องราวและความเห็น มีหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินของรัฐมนตรี นอกจากเรื่องในหน้าที่ของแผนกการเมือง ปฏิบัติการเกี่ยวกับคำร้องและความเห็นของราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จัดการเกี่ยวกับบัตรเชิญต่าง ๆ เก็บรักษาเอกสารของสำนักงาน ฯ และปฏิบัติเกี่ยวกับพัสดุของสำนักงาน ฯ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานปลัดกระทรวงมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการโดยทั่วไปของกระทรวงเกษตร เป็นแหล่งกลางสำหรับติดต่อประสานงานระหว่างกรมต่าง ๆ ในสังกัด และติดต่อกับกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ แบ่งส่วนราชการออกเป็นดังนี้

๑. กองกลาง มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของสำนักงานปลัดกระทรวงและติดต่อประสานงานระหว่างสำนักงานและกรมต่าง ๆ ในสังกัด พิจารณาสั่งที่มาจากกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถ้าเป็นเรื่องที่จะต้องเสนอส่งการกฤษฎีกาเสนอ แต่ถ้าเป็นเรื่องของกรมใดสำนักงานใด ก็จัดส่งกรมนั้น สำนักงานนั้น พิจารณาสั่งเสนอความเห็น แต่ถ้าไม่ใช่เรื่องของสำนักงานหรือกรมใดโดยเฉพาะ ก็ตกเป็นหน้าที่ของกองนี้ที่จะพิจารณาดำเนินการและทำหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาหนังสือและเรื่องราวต่าง ๆ ที่สำนักงานและกรมต่าง ๆ เสนอมายังกระทรวง รวมทั้งการให้ความเห็นในเรื่องราวต่าง ๆ ที่สำนักงานและกรมต่าง ๆ เสนอมายังด้วย แบ่งส่วนราชการออกเป็น

(๑) แผนกโต้ตอบ มีหน้าที่ร่าง พิมพ์ ทวน ตรวจสอบ หนังสือที่จะนำเสนอ

(๒) แผนกรับส่ง มีหน้าที่รับและจำหน่ายหนังสือ ลงทะเบียนและจัดส่งหนังสือ

(๓) แผนกเก็บ มีหน้าที่เก็บรักษาหนังสือราชการทำงบเดือนเวลาทำการของข้าราชการ รักษาประวัติทะเบียนข้าราชการ ควบคุมบัญชีการมีอายุราชการของข้าราชการ ตลอดจนจัดรวบรวมเกี่ยวกับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๔) แผนกวินัย มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาวินัยของข้าราชการ ตรวจสอบเรื่องราวข้าราชการกระทำผิดวินัย ตรวจสอบจำนวนการส่งสอบสวน วินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง และมีหน้าที่ออกกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย รวมทั้งตรวจสอบการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในเรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น การบรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือนและเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ

(๕) แผนกควบคุมโครงการ มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบและเร่งรัดการปฏิบัติงานตามโครงการดำเนินงานหน่วยราชการในสังกัด ขณะนี้ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน

๒. กองคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับการทำงบประมาณรายได้รายจ่าย เบิกจ่ายเงิน รับเงิน รักษาเงิน และจัดหารักษาและเบิกจ่ายพัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ตรวจสอบสำคัญคู่จ่ายเงิน ทำบัญชีการเงินของสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร รวมทั้งการพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเงินและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินทางราชการที่กรมต่าง ๆ เสนอมา กองคลังแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกบัญชี มีหน้าที่จัดทำและควบคุมงบประมาณ ทำบัญชีเกี่ยวกับการเงิน คุมฎกาเบิกเงินและตรวจสอบใบสำคัญคู่จ่ายเงินและทำงบเดือนส่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒) แผนกเงิน มีหน้าที่เบิกจ่ายเงิน รับเงิน และรักษาเงิน

(๓) แผนกพัสดุ มีหน้าที่รับจ่ายและเก็บรักษาพัสดุ จัดหาพัสดุ ควบคุมรถยนต์ เรือยนต์ คนรถ คนเรือ คนงาน และควบคุมทำความสะอาด และความเรียบร้อยสถานที่ราชการ

๓. กองการเกษตรต่างประเทศ มีหน้าที่ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับกิจการในด้านธุรกิจการและวิชาการเกษตรกับนานาประเทศ และองค์การต่าง ๆ ของต่างประเทศ เช่น องค์การบริหารการร่วมมือกับต่างประเทศ (IOA) และโคดัมโบแปดง กับทำหน้าที่ติดต่อประสานงานฝ่ายการต่างประเทศกับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ อีกด้วย แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ แผนก คือ

(๑) แผนเกษตรสนเทศ ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานในด้านธุรการ และวิชาการทางการเกษตร รวบรวมและจัดสรรเอกสาร สถิติและตำราความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการต่างประเทศ และกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป

(๒) แผนองค์การต่างประเทศ ทำหน้าที่ติดต่อกับงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การต่างประเทศ เช่น การประชุมในประเทศและต่างประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตรและกิจการดำเนินงานที่ก้าวหน้าของต่างประเทศ หากความรู้มาติดขัดแก้ไขเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ

สำนักงานเลขาธิการองค์การอาหารและเกษตรแห่งชาติ

หนึ่ง ตามที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของ องค์การอาหารและเกษตร แห่งสหประชาชาติ (FAO) และตามข้อบัญญัติแห่งธรรมนูญขององค์การ ฯ กำหนดให้ประเทศที่เป็นสมาชิกของ องค์การ ฯ ตั้งสำนักงานองค์การอาหารและเกษตรประจำชาติขึ้น (The National FAO Committee) เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับองค์การใหญ่ ณ กรุงโรมโดยตรง คณะรัฐมนตรีจึงแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การอาหารและเกษตรแห่งชาติ และจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการองค์การอาหารและเกษตรแห่งชาติ (The National FAO Committee) ขึ้น สำนักงานจึงปฏิบัติงานร่วมกับกองการเกษตรต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร มีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับสำนักงานสาขา FAO ส่วนภูมิภาคอาเซียนและตะวันออกไกลตั้งอยู่กรุงเทพฯ ฯ กับสำนักงานใหญ่ FAO ณ กรุงโรม รวมทั้งบรรดาประเทศสมาชิกจำนวน ๗๓ ประเทศ และองค์การชำนาญพิเศษต่าง ๆ กิจการใน หน้าที่ดังนี้-

(๑) ดำเนินการเรียกประชุมคณะกรรมการตามคำสั่งประธานกรรมการ

(๒) ดำเนินการ และ ปฏิบัติการตามมติ ที่ประชุม คณะ กรรมการ องค์ การ อาหารและเกษตรแห่งชาติ

(๓) จัดทำรายงานกิจการที่ดำเนินมาแล้ว เป็นภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับกิจการอาหาร และเกษตรของประเทศประจำปี สำหรับเสนอองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

(๔) รวบรวมพิจารณาจัดทำคำตอบต่าง ๆ ที่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติถามมา

(๕) รวบรวมข้อความและเอกสารต่าง ๆ เพื่อ เป็นแนวทาง สำหรับมอบให้คณะผู้แทน

ของประเทศที่จะไปดำเนินการในการประชุมต่าง ๆ ซึ่งองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติจัดให้ขึ้นทุกคราว

- (๖) ดำเนินการและจัดการเกี่ยวกับการประชุมนานาชาติที่จัดให้ขึ้นในประเทศไทย
- (๗) ติดต่อบริษัทต่าง ๆ กับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับกิจการอาหารและเกษตรโดยทั่วไป

(๘) ตรวจและรวบรวมจัดทำโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ สหประชาชาติเกี่ยวกับการอาหารและเกษตร

(๙) พิจารณาและติดต่อกับ องค์การอาหาร และ เกษตร แห่ง สหประชาชาติในการขอความช่วยเหลือทางวิชาการที่ยังผลให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชาติ เช่น การขอผู้เชี่ยวชาญ การศึกษาหรือดูงาน และเครื่องมือเครื่องใช้จำเป็น

(๑๐) แนะนำอำนวยความสะดวกและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบกิจการงานขององค์การ สหประชาชาติในด้านอาหารและเกษตร

(๑๑) จัดงานรับรอง อำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือแก่คณะผู้เชี่ยวชาญ หรือ เจ้าหน้าที่ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติที่เข้ามาในประเทศ

(๑๒) ช่วยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติใน การที่ จะติดต่อกับผู้ชำนาญการ หรือเจ้าหน้าที่เทคนิคต่าง ๆ ภายในประเทศกับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ และอื่น ๆ โดยทั่วไป

(๑๓) พิจารณาจัดหาเอกสาร ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการอาหารและเกษตรของประเทศส่งให้องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติทราบ

๔. กองเศรษฐกิจการเกษตร มีหน้าที่วางโครงการเศรษฐกิจการเกษตรสาขาต่าง ๆ รวบรวมสถิติและศึกษาค้นคว้าความรู้ในทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม เพื่อหาทางแก้ไขในด้านการผลิต การขนส่ง และตลาด ให้เป็นผลดีแก่เกษตรกรและเศรษฐกิจของประเทศพิจารณาส่งเสริมและแนะนำในการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์มากที่สุดตามสภาพของดินและภูมิประเทศ ตลอดจนประสานงานกับกรมกองต่าง ๆ เพื่อให้ความร่วมมือดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจการเกษตร กองเศรษฐกิจการเกษตรในขณะนั้นแบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกเศรษฐกิจการผลิต มีหน้าที่ปฏิบัติการส่งเสริมและแนะนำให้เกษตรกรใช้ที่ดินให้บังเกิดประโยชน์สูงสุด ดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักจัดไร่นาให้ถูกต้องตามหลักวิชา จัดวางแผนผังเศรษฐกิจการเกษตรในด้านการผลิต การขนส่งและตลาดให้ได้ผลตาม

หลักเศรษฐกิจนโยบายของรัฐบาล ส่งเสริมเรื่องการใช้ทุนในการเพิ่มผลผลิต ส่งเสริมเรื่องปรับปรุงและการบำรุงรักษาดิน ส่งเสริมเรื่องประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ทำการเกษตร เพื่อให้ทุนแรงงานและลดค่าใช้จ่ายในการผลิตและให้การประสานงานในเรื่องการบำรุงที่ดิน

(๒) แผนกประมวลสถิติการเกษตร มีหน้าที่ปฏิบัติงานในด้านสถิติการเกษตรเพื่อให้ได้ผลเต็มที่ในการที่จะนำตัวเลขข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ ทำการเก็บรวบรวมและจัดสรรตัวเลขสถิติการวิเคราะห์ผลสถิติเกี่ยวกับข้าว พืชไร่อื่น ๆ พืชผักสวนครัว ไม้ยืนต้น สัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ ทำการควบคุมสถิติการเกษตรให้ถูกต้อง การแสดงความหมายและข้อสรุปผลของตัวเลข จัดเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ในทางเกษตรกรรม ให้การประสานงานเกี่ยวกับตัวเลขและการวิเคราะห์

(๓) แผนกสำรวจ勘ค้นคว้า มีหน้าที่ในการสำรวจและค้นคว้าหาข้อมูลปฐมภูมิ ตลอดจนรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ ในทางสถิติการเกษตร เพื่อใช้วิเคราะห์หาเหตุผลในทางเศรษฐกิจและสร้างโครงการแก้ไขให้เป็นผลดีแก่เกษตรกรรมทั้งในด้านการครองชีพและผลิตผล สอบสวนราคาขนส่งของสินค้าเกี่ยวกับการเกษตร เพื่อหาเหตุผลที่ราคาเปลี่ยนแปลงผลิตผลไม่พอกับความต้องการหรือเกินความต้องการของตลาด รวมทั้งการสำรวจ勘ค้นคว้าสอบสวนปัญหาเศรษฐกิจในด้านต่างๆ

๕. กองการเกษตรสัมพันธ์ มีหน้าที่พิจารณาส่งเสริมการเกษตรสาขาต่าง ๆ ในด้านเทคนิคศึกษา เช่น จัดทำภาพยนตร์ข่าว ภาพยนตร์เรื่องและภาพถ่ายเกี่ยวกับการเกษตรสาขาต่าง ๆ เพื่อนำออกโฆษณาแนะนำเป็นแนวทางประกอบอาชีพเกษตรกรรม กับมีหน้าที่จัดทำบทความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรสาขาต่างๆ รวมทั้งจัดทำมีการประกวดบทความรู้ทางเกษตรกรรม แล้วนำออกโฆษณาเผยแพร่ ทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบรรดาข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประสานงานในการดำเนินการช่วยเหลือข้าราชการในยามเจ็บป่วยเพื่อส่งเสริมสวัสดิการของข้าราชการโดยทั่วไป (แต่ในขณะนั้นยังไม่มีเจ้าหน้าที่ทำเนิงาน)

หนังสือทูลเกล้าฯ ในการสอบวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร

๑. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และกองกลาง

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๔๘๓. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๓. (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติบำรุงพืช พ.ศ. ๒๔๘๓ พระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช

พ.ศ. ๒๔๘๕ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๘๐, (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๘๖ พระราชบัญญัติบำรุงและรักษาพันธุ์ปลุสัตว์และสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๘ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๘๘ พระราชบัญญัติกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัย หรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๔๘๓, พุทธศักราช ๒๔๘๖ (ฉบับที่ ๒), พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ พระราชบัญญัติชลประทานราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติค้ำนาและคูนนา พ.ศ. ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕, (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๗ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๓, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๓, (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๗ พระราชบัญญัติวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๖, (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๓, (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๕, (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๗

๒. กองคลัง

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่ายานพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้างเหมาและพัสดุและคำบรรยายกิจการคลัง การบัญชีของกรมบัญชีกลาง

๓. กองการเกษตรต่างประเทศ

วิชาเกษตรศาสตร์ ตามหลักสูตรอนุปริญญามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๔. กองเศรษฐกิจการเกษตร

(๑) วิชาเศรษฐกิจการเกษตร

(๒) วิชาสถิติ พระราชบัญญัติ พุทธศักราช ๒๔๘๕ ความรู้วิชาสถิติเบื้องต้นตามหนังสือสถิติเบื้องต้นของสำนักสถิติศาสตร์ สหกรณ์วิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย

(๓) ข้อมูลในทางสถิติ การรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล การแจกแจงความถี่ การสุ่มตัวอย่าง อนุกรมเวลา สหสัมพันธ์

วิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งในการสอบชั้นตรีกระทรวงยุติธรรม

ระเบียบงานศาลที่เกี่ยวข้องกับหน้าท้ศาล

ราชการฝ่ายตุลาการศาลแบ่งออกเป็น ๗ แผนก คือ ๑. แผนกจำคุก ๒. แผนก
บัญชีการเงิน ๓. แผนกรับฟ้อง ๔. แผนกหมาย ๕. แผนกพิมพ์ ๖. แผนกหน้า
บัลลังก์ ๗. แผนกดูแลรักษาสถานที่ราชการ

จำคุกมีหน้าที่ปฏิบัติราชการตุลาการศาล และบังคับบัญชาดูแลงานราชการศาลให้ดำเนิน
ไปโดยเรียบร้อยตามระเบียบภายใต้บังคับบัญชาของผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

หน้าที่ของแผนกต่าง ๆ

๑. แผนกจำคุก มีหน้าที่

- (๑) เก็บรักษาคำพิพากษาคัดส่งที่ยังไม่ได้อ่าน
- (๒) เก็บรักษาพยานเอกสาร พยานวัตถุ และของกลางในคดี
- (๓) เก็บรักษาดำนวนความ ดำนวนบัญชีเก่าและควบคุมการตรวจคดีดำนวน
- (๔) เก็บรักษาพัสดุ ครุภัณฑ์ของศาล
- (๕) เก็บรักษาทรัพย์สินของคดีต่อทางตุลาการ คำสั่งเรื่องราวต่าง ๆ และควบคุม

ดูแลห้องสมุดของศาล

- (๖) เก็บรักษาคำพิพากษาคัดส่งที่ยังไม่ได้อ่าน
- (๗) เก็บรักษา เบิกจ่ายจัดหาแบบพิมพ์ สมุดดำนวนบัญชี เครื่องเขียนพัสดุ

เครื่องใช้ของศาล

- (๘) ร่างหนังสือโต้ตอบ ร่างคำโทรเลข ทำประกาศโฆษณาของศาล
- (๙) จัดดำเนินการส่งบัตรหมายและคำสั่งศาล
- (๑๐) จัดให้มีการบังคับคดี เช่น ยึดทรัพย์ ประมูล หรือขายทอดตลาดทรัพย์

ตามคำสั่งศาล

- (๑๑) จัดให้มีการทำแผนที่อาณาเขตคดีมีคำสั่งให้พนักงานศาลเป็นผู้ทำ
- (๑๒) จัดให้ทำรายงานต่าง ๆ ที่ศาลต้องทำส่งอธิบดีผู้พิพากษามาตร หรือส่ง

กระทรวงยุติธรรมตามระเบียบประจำเดือน ครึ่งปี หรือสิ้นปี

(๓๓) ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของศาล

(๓๔) จัดการอื่น ๆ ตามคำสั่งศาลซึ่งมิได้กำหนดไว้ว่าเป็นงานของแผนกอื่น

๒. แผนกบัญชีเงิน มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินของศาลทุกประเภท เบิก รับ จ่ายเงิน ทำบัญชีเงินและทะเบียนการเงินของศาลดังต่อไปนี้ อนึ่งเพื่อให้งานดำเนินไปโดยเรียบร้อยให้ตรวจสอบว่าเมื่อปฏิบัติงานทางแผนกแล้ว จะต้องมีการปฏิบัติต่อไปโดยแผนกใดอีกให้รับส่งเรื่องไปให้แผนกที่เกี่ยวข้องของนั้นปฏิบัติโดยมีหลักฐาน (๑) บัญชีเงินทดรองราชการ (๒) บัญชีเงินกลาง (๓) บัญชีเงินแถมปฏิบัติราชการ (๔) บัญชีรับจ่ายซึ่งเป็นบัญชีคุมเงินสดทุกประเภท ที่ผ่านมาจากบัญชีแยกประเภทต่าง ๆ ของศาล (๕) บัญชีทะเบียนเงินกลาง (๖) บัญชีเงินพิณัย (๗) บัญชีคุมเงินค่าใช้จ่าย (๘) บัญชีจ่ายเงินเดือน (๙) บัญชีแถมปฏิบัติ ก.ศ.ด. (๑๐) บัญชีหลักฐานการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายการจร

๓. แผนกรับฟ้อง มีหน้าที่ (๑) รับคำฟ้องและคำคู่ความต่าง ๆ (๒) ลงบัญชีดำรับคำฟ้อง (๓) ลงบัญชีดำรับคำพิพากษา (๔) ทำบัญชีรายงานความประจำวัน (๕) ทำบัญชีความต่าง (๖) ทำบัญชีขอแรงทนายว่าความ

และเพื่อให้งานดำเนินไปโดยเรียบร้อย เมื่อปฏิบัติงานทางแผนกแล้ว ให้ตรวจสอบว่า จะต้องมีการปฏิบัติต่อไปโดยแผนกใดอีก ให้รับส่งเรื่องไปให้แผนกที่เกี่ยวข้องของนั้นปฏิบัติโดยมีหลักฐาน

๔. แผนกหมาย มีหน้าที่ (๑) ออกหมายต่าง ๆ ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา (๒) ลงบัญชีของผู้ต้องหาหรือจำเลย (๓) ลงบัญชีเลขหมายจำคุก

และเพื่อให้งานดำเนินไปโดยเรียบร้อย เมื่อปฏิบัติงานทางแผนกเสร็จแล้ว ให้ตรวจสอบว่า จะต้องมีการปฏิบัติต่อไปโดยแผนกใดอีก ให้รับส่งเรื่องไปให้แผนกที่เกี่ยวข้องของนั้นปฏิบัติโดยมีหลักฐาน

๕. แผนกพิมพ์ มีหน้าที่พิมพ์หนังสือราชการ หมายต่าง ๆ และคำพิพากษา

๖. แผนกหน้าบัลลังก์ มีหน้าที่ (๑) เตรียมสำนวนคดีประจำวันที่จะต้องทำในวันถัด (๒) เรียกพยานคู่ความ และนั่งประจำหน้าบัลลังก์ (๓) ลงนัด และทำบัญชีถ้อยคำสำนวน

๗. แผนกดูแลสถานที่ราชการ มีหน้าที่ (๑) ดูแลเปิด ปิดศาล (๒) ทำความสะอาดศาลและสถานที่ราชการ

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

★ ★ ★

เฉลยข้อสอบปลัดอำเภอตรี กรมมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๙๔

★ เฉลยโดยนายบุญหยด พันธุ์เพ็ง ธ.บ. แห่งกรมมหาดไทย
(ต่อจากปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓)

๗. ถาม การเกณฑ์จ้าง และเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร ท่านเข้าใจว่าอย่างไรจงอธิบายถึงหลักสำคัญอันเกี่ยวแก่หน้าที่อำเภอ

ตอบ การปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองที่จะให้บรรลุผลโดยสมบูรณ์นั้น บางอย่างได้มีกฎหมายรับรองให้อำนาจในการปฏิบัติงาน ตัวอย่างจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ๒๔๕๗ ให้อำนาจนายอำเภอเรียกราษฎรมาช่วยกันปักกินทำนบ และจากกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์จ้าง ร.ศ. ๑๑๘ พระราชบัญญัติเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร ๒๔๖๔ ซึ่งอำนาจในการเกณฑ์เหล่านี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองไว้ด้วยว่า “การเกณฑ์แรงงานจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

ในที่นี้ขออธิบายเกี่ยวกับเรื่อง การเกณฑ์จ้าง และเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร ในส่วนที่เป็นหลักสำคัญและเกี่ยวแก่หน้าที่อำเภอ

๑. การเกณฑ์จ้าง ในเรื่องนี้ ได้มีพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์จ้าง ร.ศ. ๑๑๘ ตามมาตรา ๕ กำหนดไว้ว่า “หัวเมืองมณฑลใด มีราชการอย่างใด ๆ ที่จำเป็นจะต้องเกณฑ์สัตว์พาหนะ หรือยานพาหนะ หรือเกณฑ์แรงงานราษฎรบางจำพวกก็ดี หรือไม่ว่าจำพวกใด ๆ อาศัยตามลักษณะราชการที่จะพึงมีก็ดี ทั้งนี้ ให้เสนาบดีตั้งกฎข้อบังคับกำหนดแผนการราชการซึ่งจะอนุญาตให้เกณฑ์ราษฎรในมณฑลนั้น ๆ ส่งออกไป และให้ข้าหลวงดำริราชการมณฑล กระเกณฑ์แต่ในเฉพาะแผนการที่เสนาบดีให้กำหนดนั้น”

และตามมาตรา ๖ บัญญัติว่า “บรรดาพาหนะหรือราษฎรที่เกณฑ์มาใช้ในราชการอย่างใด ๆ ควรจะให้ค่าจ้างแก่ผู้ถูกเกณฑ์ตามสมควร ถ้าผู้ถูกเกณฑ์ต้องเสียส่วยหรือเงินชำระราชการจะตกเป็นเงินส่วยหรือเงินชำระราชการตามอัตราค่าจ้างพาหนะ หรือค่าแรงที่ต้องมารับราชการให้

แทนเงินค่าจ้างก็ได้แต่การกระเกณฑ์หน้าทของพลเมือง ซึ่งได้บังคับไว้ในพระราชกำหนดกฎหมาย
อันดังกล่าวมาในมาตราหก^{๕๔๔} หรือเกณฑ์ให้ราษฎรช่วยกันทำการเพื่อประโยชน์ของชุมชนใน
หมู่บ้านเองดังกล่าวมาในมาตราหก^{๕๔๕} เช่นให้ช่วยกันซ่อมแซมถนนในละแวกบ้านเป็นต้นก^{๕๔๖} ไม่จำเป็น
ต้องให้ค่าจ้างตามพระราชบัญญัติ^{๕๔๗} ตามที่กล่าวมา ๒ มาตราเป็นแม่บทในกฎหมาย ส่วนวิธี
ดำเนินการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองที่จะปฏิบัติปรากฏในกฎเสนาบดีกระทรวง
มหาดไทย ๒๔๕๖ แก่ไขว้เกณฑ์ตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์จ้าง ร.ศ. ๓๓๘

ตามนัยดังกล่าวนี้ เห็นได้ว่า ผู้มีอำนาจเกณฑ์คือ ข้าราชการเจ้ากระทรวงมหาด (ผู้ว่า
ราชการจังหวัด) ตามที่เสนาบดีได้กำหนดและสั่งออกไป และสิ่งที่จะเกณฑ์ได้ก็มี สัตว์พาหนะ
ยานพาหนะ หรือแรงงานของราษฎร เมื่อเกณฑ์มาแล้วก็ให้ค่าจ้างแก่ผู้ถูกเกณฑ์ตามสมควรคือ
ตามอัตราที่เขาจ้างกันเป็นประเพณีของท้องถิ่น (หรือจะลดเป็นค่าด้วยหรือเงินค่าราชการให้ก็
ได้ แต่เดิยวนไม่มีแล้ว) แต่การเกณฑ์ราษฎรมาช่วยทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนในหมู่บ้าน
นั้นตามกฎหมายว่าไม่จำเป็นต้องให้ค่าจ้าง (ขณะนั้นกระทรวงมหาดไทยได้สั่งห้ามมิให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัดหรือนายอำเภอใช้อำนาจเกณฑ์จ้างได้ จนกว่าจะได้รับอนุมัติจากกระทรวง
มหาดไทย)

หน้าที่สำคัญอันเกี่ยวกับอำเภอตามกฎหมาย^{๕๔๘} ก็คือ นายอำเภอหรือกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็น
ผู้รับผิดชอบปฏิบัติการเกณฑ์ตามสั่ง ในเมื่อผู้มีอำนาจสั่งเกณฑ์ได้ออกคำสั่งแล้ว เป็นต้นว่า
ในการปฏิบัติของนายอำเภออาจจะจับได้ ๓ ข้อ ที่ว่าการอำเภอว่า ๑. ใคร ผู้ใดสั่งให้เกณฑ์
อะไร เพื่อราชการอะไร จะเกณฑ์คนหรือพาหนะตำบลใด จำนวนคนและพาหนะเท่าใด เวลา
เกณฑ์หรือเร็วเท่าใด ๒. แล้วนัดประชุมอบรม^{๕๔๙} แจ้งผู้ถูกเกณฑ์ให้เข้าใจว่าจะต้องดำเนินการ
เพื่ออะไร และจะต้องปฏิบัติตามประการใด

๒. การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร

อาศัยหลักจากพระราชบัญญัติเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๖๔ ซึ่ง
กำหนดว่าถ้าหากทางราชการทหารต้องการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร เฉพาะกรณีเมื่
กองทหารกำลังเคลื่อนที่ในการซ้อมรบ และประลองยุทธ หรือไปฝึกหัดยิงปืน หรือไปตรวจตรา
หรือย้ายที่ตั้งจากที่หนึ่งไปอีกแห่งหนึ่งก็ให้กระทำได้ ทั้งในยามปกติและในยามฉุกเฉิน โดยแจ้ง
สิ่งที่ต้องเกณฑ์ให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ในยามปกติฝ่ายทหารจะแจ้งให้ทราบภายใน ๗ วัน
แต่ในยามฉุกเฉินอาจจะแจ้งก่อนไม่ถึง ๗ วันหรือจะสั่งเกณฑ์ทางโทรเลขก็ได้

ถ้ามีการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารแล้ว เจ้าหน้าที่ย้ายปกครองท้องถิ่นหรือพลเมืองอื่น ๆ คนใด เมื่อได้รับใบเรียกเกณฑ์กิต หรือหมายเกณฑ์ ต้องปฏิบัติตามโดยทันที กล่าวคือมีפקต้องคำนึงว่า เจ้าหน้าที่ย้ายปกครองท้องถิ่นให้ตนทราบเกณฑ์เวลาใด และไม่เลือกเวลาว่างอยู่ภายในวันงานหรือชั่วโมงทำการงานหรือไม่ ทั้งนี้ นับบุคคลอื่น ๆ เป็นคนว่าห่างเหินส่วน บริษัทสมาคมมูลนิธิใดจัดระเบียบแล้ว ก็อยู่ในอำนาจที่จะเรียกเกณฑ์ได้ตามกฎหมาย

สิ่งที่จะเรียกเกณฑ์ได้ในเวลาปกติคือ -

๑. ที่สำหรับใช้เป็นที่พักแรมในบ้าน และตั้งกระโจมผ้า โรงทหารชั่วคราว สำนักงานพนักงานคลังเงิน

๒. เเคะสถานที่ (กับสิ่งที่อยู่ในบริเวณเช่น โรงม้า ยุง) สำหรับนายทหารสัญญาบัตรพักแรมในเรือน

๓. เฝ้ายอาหารทุกอย่างสำหรับคนหรือสัตว์ (เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร หนุ่ยม้า ฟาง ถั่ว ถั่ว ฝัก ปลา ผลไม้ ถั่ว ฯลฯ)

๔. ถ่านและเชื้อเพลิงอื่น ๆ

๕. ม้าขี่ ม้าต่าง ม้าลาก โค กระบือ สัตว์พาหนะอื่น ๆ พร้อมทั้งเครื่องผูก เทียมกับเครื่องใช้สำหรับพาหนะนั้น ๆ

๖. ยานพาหนะทั้งปวง รวมทั้งเรือ รถทุกชนิดพร้อมทั้งเครื่องใช้ทั้งหมดที่ควรต้องใช้หรือเป็นประโยชน์สำหรับการซ่อมแซมยานพาหนะนั้น ๆ

๗. คนขับ หรือบุคคลอื่นซึ่งควบคุมสัตว์ หรือยานพาหนะดังกล่าวมาแล้ว

การเกณฑ์ดังกล่าวนี้ เจ้าหน้าที่ย้ายทหารยังมีอำนาจที่จะขอให้เจ้าหน้าที่ย้ายปกครองท้องถิ่นในตำบลนั้นช่วยเหลือเพื่อทำการตรวจตราและอนุมานว่ามีสิ่งใดจะเกณฑ์ได้บ้าง คือหมายความว่า พนักงานย้ายปกครองมีหน้าที่จะต้องดำเนินการเกณฑ์ตามที่ย้ายทหารต้องการ

เมื่อใดทางราชการทหารต้องการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารแล้ว ย้ายปกครองหรือโดยเฉพาะหน้าที่อาเภอ ควรดำเนินการดังนี้

๑. อบรมขแรงให้ราษฎรทราบหน้าที่ของตนจากต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อประเทศชาติ และพร้อมที่จะจัดการอันพึงทำทุกอย่างด้วยความรวดเร็ว เพื่อให้เป็นไปตามที่ทหารต้องการ

๒. ออกหมายเกณฑ์ (ตามใบเรียกของทหาร) ตามแบบโดยจำนวนฉบับเท่ากับจำนวนพลเมืองที่ต้องการจะเกณฑ์และจัดส่งหมายโดยด่วน

๓. เก็บสำเนาใบเรียกเกณฑ์ไว้ พร้อมทั้งจตรายงานละเอียดตั้งวัน เดือน ปี ที่ออกหมายเกณฑ์ ความมุ่งหมายและกำหนดเขตแห่งการเกณฑ์ นามและที่อยู่ผู้ถูกเกณฑ์ กำหนดเวลา การจ่ายเงินทดแทนและข้อความอื่น ๆ ที่สมควรจะต้องจัดไว้

๔. ในการนี้ พนักงานฝ่ายปกครอง ต้องคำนึงถึงความเดือดร้อนของราษฎร ทั้งต้องให้ความเต็มอกภาคตามสมควรแก่ฐานะรูป โดยให้มีผลดีเปลี่ยนหมุนเวียนกันรับภาระเท่าที่ควรจะได้

๕. ถ้าฝ่ายทหารต้องการเกณฑ์เอาสัตว์ สิ่งของบางอย่าง ถ้าเจ้าของไม่ยอมให้ฝ่ายปกครองเรียกผู้แทนหรือตัวแทนจัดการให้แทนได้

๖. ถ้าในขณะที่เรียกเกณฑ์ ไม่มีสัตว์สิ่งของพอกรายงานให้ทหารทราบโดยด่วน

๗. เมื่อดำเนินการตามลำดับแล้ว รวบรวมบัญชีค่าใช้จ่าย ราคาสิ่งของที่ถูกเกณฑ์ส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เตรียมไว้สำหรับที่ฝ่ายทหารจะขอใช้เงินให้

น่าสังเกตว่า การเกณฑ์แรงพลเมืองคนหนึ่ง ๆ ตามกฎหมายนั้น มีหนึ่งจะเกณฑ์ได้ไม่เกิน ๓๐ วัน

การเกณฑ์ตามกฎหมายนี้ ได้กำหนดยกเว้นสิ่งของยานพาหนะและสัตว์พาหนะบางอย่างไว้ด้วยเหมือนกัน เป็นต้นว่า รถและม้าของคณะทูตานุทูต ยานพาหนะ ม้าและสัตว์พาหนะที่ใช้ในการไปรษณีย์โทรเลข ม้าผู้หรือแม่ม้า โคผู้หรือแม่โคที่จำเป็นสำหรับใช้ในการผสม เรือบรรทุกคนโดยสารหรือเรือเดินไปรษณีย์ที่กำลังทำการอันถือว่าเป็นประการสำคัญ สำนักงานต่าง ๆ ของรัฐบาล สถานทูต สถานกงสุล ฯลฯ

ในยามสงครามหรือในเวลาประกาศกฎอัยการศึก ถือว่าเป็นการเร่งร้อนเสมอ ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพใด อำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของฝ่ายทหารมีเหนือพนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจะแจ้งการเกณฑ์ไปยังพนักงานฝ่ายปกครองโดยตรงโดยมิต้องผ่านกระทรวงมหาดไทยดังในยามปกติ เรื่องกำหนดเวลาเกณฑ์แรงงานพลเมืองเกิน ๓๐ วันนั้น ขณะสงครามถือว่าไม่ผลบังคับ จะเกณฑ์เท่าใดก็ได้ เพราะถือว่าเป็นเวลากระทำการสงคราม หรือประกาศกฎอัยการศึก ความปลอดภัยและประโยชน์ของประเทศชาติย่อมเป็นใหญ่ ราษฎรทุกคนต้องเสียสละความสุขและประโยชน์ส่วนตนเพื่อประเทศชาติ

๘. ตาม ทว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บ่อมเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย มิใช่แต่เฉพาะผู้เลือกตั้งตนขึ้นมาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นชอบของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ ท่านเข้าใจว่าอย่างไร ให้อธิบายโดยละเอียด

คำตอบ ตามคำถาม มีประเด็นที่ควรพิจารณาโดยละเอียดอยู่ ๒ ประการ คือ -

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย มิใช่แต่เฉพาะผู้ที่เลือก
ตนขึ้นมา

๒. ผู้แทนราษฎรต้องปฏิบัติตามความเห็นชอบของคนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูก
มัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ

ขออธิบายดังนี้

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย มิใช่เฉพาะผู้ที่เลือก
ตนขึ้นมา หมายความว่าในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ย่อมหมายถึงประชาชนใช้สิทธิใน
การปกครองด้วยตนเองทุกคน แต่การที่ทุกคนจะเข้าไปใช้สิทธิในการเสนอออกกฎหมายพร้อมกัน
ทุกคน ณ ที่เดียวกันย่อมเป็นไปไม่ได้ ดังนั้นจึงได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งคนเพื่อเลือกเอาผู้ที่จะไป
ทำหน้าที่แทนตนในสภาผู้แทนราษฎร ผู้ที่เลือกได้ถือว่าเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยทั่วประเทศ
มิใช่แทนแต่เฉพาะผู้ที่เลือกตนขึ้นมาเท่านั้น ทั้งนี้เพราะถือหลักว่า ผู้แทนแต่ละคนที่ถูกเลือกเข้าไป
นั้นภาระหน้าที่ที่จะต้องทำบำรุงประเทศชาติ และให้ความ สัมบูรณ์ พรั่งพร้อมแก่ ประชาชน ชาวไทย
ร่วมกันทุกคน และตามรัฐธรรมนูญได้บัญญัติว่าประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว
กันจะแบ่งแยกมิได้ และเพราะ - อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทยทั่วประเทศ มิได้มาจาก
หนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะ ฉะนั้น จึงถือได้ว่า ผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยมิใช่
บุคคลเฉพาะแต่ผู้ที่เลือกตนขึ้นมาเท่านั้น

๒. ผู้แทนราษฎรต้องปฏิบัติตามความเห็นชอบของคนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูก
มัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ หมายความว่า ผู้แทนราษฎรนั้นย่อมเป็นอิสระ ไม่จำเป็นต้องมีข้อผูก
พัน หรือต้องปฏิบัติตามอาณัติมอบหมายใด ๆ จากผู้เลือกตั้งตน ผู้แทนย่อมต้องมีความคิดเห็น
ของตนเอง วินิจฉัยปัญหาด้วยตนเอง แสวงเจตจำนงของตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องไปขอรับ
ความเห็นชอบหรือปฏิบัติไปตามเจตจำนงของราษฎรที่จะผูกมัดตนไว้ก่อนการเลือกตั้ง ผู้แทน
ราษฎรที่มิอาจวินิจฉัยด้วยตนเองตามความสามารถจึงถือได้ว่าเป็นผู้แทนที่แท้จริง หมายความว่า
ผู้แทนจะไปทำสัญญาระหว่างตนกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้ล่วงหน้าก่อนการเลือกตั้งว่า ถ้า
ตนได้รับเลือกตั้งแล้ว จะลงมติไปตามผู้สิทธิเลือกตั้งประสงค์ทุกอย่างโดยไม่เป็นตัวของตัวเอง
ไม่ได้ เพราะเป็นการตัดสิทธิอิสระเสรีของผู้แทนผู้นั้น และการทำสัญญาเช่นนั้นถือว่าเป็นโมฆะ
ฟ้องร้องไม่ได้ตามกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ผู้แทนราษฎรจึงต้องปฏิบัติตามความเห็นชอบของคนโดย
บริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ

ข่าวการประชุม ก.พ.

ตั้งแต่วันที่ ๓๖ เมษายน ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๓๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ก.พ. ได้ประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ รวม ๓๖ เรื่อง มีเรื่องพิจารณาที่น่าสนใจ เช่น กระทรวงมหาดไทยขอให้ตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวาง กรมราชทัณฑ์ เป็นตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษ

เรื่องอื่น เดิม ก.พ. ได้ตั้งคณะกรรมการไปพิจารณาปริมาณและคุณภาพของงาน บุคคล คณะกรรมการได้รายงานผลการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษได้ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการเสนอ.

ข่าวการสอบ

สอบข้าราชการพลเรือน

ทราบข่าวว่า กรมต่อไปนี้จะเปิดสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ในไม่ช้านี้คือ

๑. กรมพลศึกษา
๒. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร

สอบชิงทุนไปศึกษาต่างประเทศ

ก.พ. ประกาศรับสมัครสอบชิงทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชาต่างต่างประเทศประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๐ รับสมัคร ณ สำนักงาน ก.พ. ตั้งแต่วันที่ ๓๖ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๐๐ มีกำหนดคุณสมบัติ พนความรู้ และวิชาที่จะไปศึกษาโดยย่อดังนี้

ลำดับ	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	ณ ประเทศ	คุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบ
๑	กรมประชาสัมพันธ์	การประชาสัมพันธ์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางอักษร- ศาสตร์, พาณิชยศาสตร์, หรือ กฎหมาย, หรือการบัญชี ๒. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัด กรมประชาสัมพันธ์ และรับราชการ มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๔๕ ปี
๒	สภาเศรษฐกิจ แห่งชาติ	วิชาสถิติ	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางวิทยา- ศาสตร์, หรือสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หรือพาณิชยศาสตร์ หรือประกาศ- นียบัตรชั้นสูงทางการบัญชี, หรือ บัญชีบัณฑิต ๒. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๓	กรมโยธาธิการ	สถาปัตยกรรม	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางสถาปัตย กรรมศาสตร์ ๒. เป็นข้าราชการในกรมโยธาธิการ ๓. อายุไม่เกิน ๔๕ ปี
๔	คณะกรรมการ กฤษฎีกา	กฎหมาย	อิตาลี	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางกฎหมาย ๒. อายุไม่เกิน ๔๕ ปี
๕	คณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน	รัฐประศาสน ศาสตร์ (Public Admi- nistration) การบัญชี	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางกฎหมาย หรืออักษรศาสตร์ หรือการพาณิชย หรือประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการ- บัญชี หรือบัญชีบัณฑิต หรือ รัฐศาสตรบัณฑิต ๒. เป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานกฤษฎีกา มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๖	คณะกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน	การบัญชี	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีในวิชาการบัญชี หรือการพาณิชยหรือเทียบเท่า ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๔๕ ปี

หน่วย	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	ณ ประเทศ	คุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบ
๗	กรมบัญชีกลาง	เศรษฐศาสตร์ (สอบที่ประเทศ อังกฤษ)	อังกฤษ	๑. ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ ถ้าผู้ ศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์อยู่ในชั้น ป.๖ ๑ ของมหาวิทยาลัยในอังกฤษ เคย ได้รับการศึกษาใน Public School ในประเทศอังกฤษไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๒. สอบ G.C.E. ได้ โดยมีวิชาเอก อังกฤษ (English language & English Literature) กับวิชา เศรษฐศาสตร์ (Economics) ด้วย ๓. อายุไม่เกิน ๒๕ ปี
๘	กรมศุลกากร	เภสัชศาสตร์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีเภสัชศาสตร์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๙	กรมสรรพากร	เศรษฐศาสตร์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูง ทางการบัญชี หรือบัญชีบัณฑิต หรือ พาณิชย์ศาสตรบัณฑิต, นิติศาสตร บัณฑิต, เศรษฐศาสตรบัณฑิต, รัฐศาสตรบัณฑิต หรือธรรมศาสตร บัณฑิต ๒. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๑๐	กระทรวงการต่างประเทศ	การทูต	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางกฎหมาย, รัฐศาสตร์ หรืออักษรศาสตร์ ๒. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัด กระทรวงการต่างประเทศมาแล้วไม่ น้อยกว่า ๓ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๑๑	กระทรวงการต่างประเทศ	การทูต	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางกฎหมาย, รัฐศาสตร์ หรืออักษรศาสตร์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๑๒	กระทรวงการต่างประเทศ	การทูต	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้สอบไล่ได้ชั้นมัธยม ป.๖ จาก โรงเรียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการขึ้น รองวิทยฐานะ ๒. อายุไม่เกิน ๑๔ ปี

สาขา	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	ณ ประเทศ	คุณสมบัติและพื่นความรู้ของผู้สมัครสอบ
๑๓	กรมกลีกรรรม	ดิน (Soil Technology)	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีเกษตรศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ (สาขาเคมี หรือ ชีววิทยา) ๒. เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับดินและปุ๋ยใน กรมกลีกรรรมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๑๔	กรมการข้าว	Agronomy	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางเกษตร- ศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตร- ศาสตร์ ๒. เป็นข้าราชการสังกัดกรมการข้าว ๓. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๑๕	กรมประมง	Chemical Engineering และ Fish Processing	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีจากจุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย, แพทยศาสตร์ หรือ เกษตรศาสตร์ ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๑๖	กรมปศุสัตว์	สัตวบาลณ์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางสัตวแพทย์ ศาสตร์หรือกลีกรรรมและสัตวบาลณ์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๑๗	กรมป่าไม้	วนวัฒนวิจัย (Silvicultural Research)	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้สำเร็จวิชา การ ป่าไม้ จากโรง เรียนป่า ไม้หรือ โรง เรียน วนศาสตร์ จังหวัดแพร่ หรือ ๒. จบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์หรือ อนุปริญญาหรือปริญญาตรีวนศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๑๘	กรมทางหลวง แผ่นดิน	ช่างทาง (Highway Engineering)	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับ ปริญญาตรีทางวิศวกรรม โยธา ๒. เป็นข้าราชการในกรมทาง หลวงแผ่นดิน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๑๙	กรมไปรษณีย์ โทรเลข	โทรคมนาคม	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ ได้รับ ปริญญาตรี ในวิชาวิชา- กรรมไฟฟ้า ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี

หน่วย	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	ณ ประเทศ	คุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัคร
๒๐	กรมที่ดิน	Photogrametry	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรี วิชาทาง- ศาสตร์ ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๒๑	กรมประชาสัมพันธ์	สังคมสงเคราะห์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรี ทางสังคม สงเคราะห์ศาสตร์, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์ หรืออักษรศาสตร์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๒๒	กรมมหาดไทย	รัฐประศาสน- ศาสตร์ (Public Administration)	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรี ทางรัฐประ- ศาสตร์, รัฐศาสตร์, หรือนิติศาสตร์ ๒. รับราชการใน กรมมหาดไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๒๓	กรมโยธาเทศบาล	วิศวกรรมโยธา	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับ ปริญญาวิศวกรรมศาส- บัณฑิต (แผนกวิศวกรรมโยธา) ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๒๙ ปี
๒๔	กรมราชทัณฑ์	อาชญาวิทยา และจิตวิทยา	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับ ปริญญาตรี ทางอาช- ศาสตร์, รัฐศาสตร์, นิติศาสตร์, หรือธรรมศาสตร์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๒๕	กรมอัยการ	กฎหมาย	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นเนติบัณฑิต, หรือธรรมศาสตร- บัณฑิต, หรือนิติศาสตรบัณฑิต ๒. เคยว่าความในหน้าที่ อัยการ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๓. เป็นชาย ๔. อายุไม่เกิน ๔๐ ปี
๒๖	กระทรวงยุติธรรม	กฎหมาย	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับ ปริญญาตรีทางกฏหมาย ไทยหรือสอบไล่ได้ วิชากฎหมายชั้น เนติบัณฑิต หรือเทียบเท่า ๒. เป็น ข้าราชการ สังกัด กระทรวงยุติ- ธรรมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี

หน่วย	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	ณ ประเทศ	คุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบ
๒๗	กรมศิลปากร	ดุริยางค์สากล	ญี่ปุ่น	๑. เป็นนักเรียนโรงเรียนนาฏศิลป์ ซึ่งสอบไล่ได้ตามหลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นต้นของโรงเรียนนาฏศิลป์ หรือเป็นข้าราชการกรมศิลปากรซึ่งสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้น ประ โยคมัธยม วิชาสามัญ ศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ๒. อายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ไม่เกิน ๒๕ ปี
๒๘	กรมศิลปากร	นาฏศิลป์สากล (บallet)	ญี่ปุ่น	๑. เป็นนักเรียนหญิง โรงเรียนนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ๒. เป็นผู้สอบไล่ ได้ ไม่ต่ำกว่านาฏ ศิลป์ ชั้นต้นบทที่ ๓ (มัธยมบทที่ ๓) ของโรงเรียนนาฏศิลป์ ๓. มีร่างกายแข็งแรง รูปร่างสูงโปร่ง ขาวงาม ๔. อายุไม่เกิน ๑๘ ปี
๒๙	กรมการค้าต่างประเทศ	เศรษฐศาสตร์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับ ปริญญา ตรี ทาง เศรษฐศาสตร์, พาณิชยศาสตร์, อักษรศาสตร์, หรือกฎหมาย ๒. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๓๐	กรมการค้าภายใน	การบริหารธุรกิจ	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญา ตรี ทางรัฐ ศาสตร์ เศรษฐศาสตร์, พาณิชยศาสตร์, หรือกฎหมาย ๒. อายุไม่เกิน ๔๐ ปี
๓๑	กรมการสนเทศ	เศรษฐศาสตร์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ ได้รับ ปริญญา ตรี ทาง เศรษฐศาสตร์, หรือพาณิชยศาสตร์ หรือกฎหมาย ๒. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๓๒	กรมทะเบียนการค้า	พาณิชยศาสตร์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางกฎหมาย ๒. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๓๓	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	สถิติและพยากรณ์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีในวิชาการบัญชี หรือเทียบเท่า หรือเศรษฐศาสตร์ ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี

หน่วย	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	๓ ประเทศ	คุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบ
๓๔	กรมสหกรณ์ที่ดิน	เศรษฐศาสตร์ ทางเกษตรกรรม	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์, เศรษฐศาสตร์สหกรณ์หรือ กิจกรรมและสัตว์บาลน์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๓๕	กรมสหกรณ์พาณิชย์	เศรษฐศาสตร์	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์, เศรษฐศาสตร์สหกรณ์, กฎหมาย หรือพาณิชย์ศาสตร์ ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๒๙ ปี
๓๖	กรมสหกรณ์ธนาคาร	เศรษฐศาสตร์ ทางเกษตรกรรม	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางวิชาเศรษฐศาสตร์, หรือเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ หรือพาณิชย์ศาสตร์, หรือธรรม- ศาสตร์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๓๗	กรมการแพทย์	Biochemistry	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาแพทยศาสตร บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ หรือเทียบเท่า ๒. ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่แพทย์ประจำ โรงพยาบาลไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๓. อายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี และไม่เกิน ๓๕ ปี
๓๘	กรมมหาวิทยาลัย แพทยศาสตร์	พยาธิวิทยาทั่วไป	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาแพทยศาสตร ๒. เป็นอาจารย์ทำหน้าที่สอนในวิชาพยาธิ วิทยาใน มหาวิทยาลัย แพทย ศาสตร์ มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๓๙	กรมมหาวิทยาลัย แพทยศาสตร์	พฤกษศาสตร์ และชีวเคมี	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางเภสัช- ศาสตร์ ๒. เคยศึกษาวิชาชั้นปริญญาโท ซึ่งมี วิชาพฤกษศาสตร์ และชีวเคมีอยู่ด้วย มาแล้ว ๓. เป็นอาจารย์สอนวิชาพฤกษศาสตร์มา แล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๔. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี

หน่วย	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	ณ ประเทศ	คุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบ
๔๐	คณะทันตแพทย ศาสตร์ กรมมหา วิทยาลัยแพทยศาสตร์	สรีรวิทยาและ ชีวเคมี	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาทางทันตแพทย ศาสตร์ ๒. เป็นอาจารย์สอนวิชาสรีรวิทยาและ ชีวเคมี ในคณะทันตแพทยศาสตร์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๔๐ ปี
๔๑	กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์	Research in Tropical Medicine	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาแพทยศาสตร บัณฑิต ๒. เป็นผู้ได้รับราชการในกรมวิทยา- ศาสตร์การแพทย์มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๔๕ ปี
๔๒	กรมอนามัย	Public Health Administration	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นแพทย์ประกาศนียบัตร หรือ แพทย์ปริญญา ๒. เคยดำรงตำแหน่ง อนามัย จังหวัดมา แล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๓. อายุไม่เกิน ๔๐ ปี
๔๓	กรมโรงงานโลหกรรม	โลหวิทยา (Metallurgy)	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาวิทยาศาสตร- บัณฑิต, หรือวิศวกรรมศาสตร บัณฑิต ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๔๔	กรมโรงงานโลหกรรม	วิศวกรรมศาสตร์ (Industrial Engineering)	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาวิศวกรรมศาสตร บัณฑิต ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๔๕	กรมโลหกิจ	Mineralogy	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปีที่ ๒ คณะวิศวกรรมศาสตร์ หรือคณะวิท- ยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒. อายุไม่เกิน ๒๕ ปี

หน่วย	ตามความต้องการของ	ไปศึกษาวิชา	๓ ประเทศ	คุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบ
๔๖	กรมวิทยาศาสตร์	เทคนิคการวิเคราะห์โดยใช้อุปกรณ์ (Technique of Instrumental Analysis)	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นข้าราชการชั้นโทในกรมวิทยาศาสตร์ ซึ่งเข้ารับราชการในกรมวิทยาศาสตร์มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ๒. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรเทียบปริญญะของกรมวิทยาศาสตร์ ๓. เป็นชาย ๔. อายุไม่เกิน ๔๐ ปีบริบูรณ์
๔๗	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	Industrial Design	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรเตรียมอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ๒. เป็นชาย ๓. อายุไม่เกิน ๒๐ ปี
๔๘	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	Psychiatric Social Work หรือ Rehabilitation	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๕ ปี
๔๙	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	การทูต	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้สำเร็จปริญญาตรี หรือปริญญาโทจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒. อายุไม่เกิน ๓๐ ปี
๕๐	คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	การพาณิชย์และการบัญชี	ยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา	๑. เป็นผู้สำเร็จอนุปริญญาทางพาณิชยศาสตร์หรือทางการบัญชี ๒. อายุไม่เกิน ๒๕ ปี

เฉลยสอบเชาวน์และความรู้รอบตัว

ชิงรางวัล ๑๐๐ บาท ประจำฉบับก่อน

★ ★ ★

๓. ภาพจากสไลด์ภาพที่ชื่อว่า "ช้างจับคอกแตน" ซึ่งหมายถึงการจับเรขาคณิตบนงานใหญ่ ได้ไม่คุ้มเสีย

๒. ถั่วรอกคต	ใช้สำหรับ	พระเจ้าแผ่นดิน พระราชินี
ทวงคต	..	พระยุพราช หรือเทียบเท่า
ต้นพระชนม์	..	เจ้านายชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป และสมเด็จพระสังฆราช
ต้นขพัดกษัย	}	หม่อมเจ้า
กิ่งขพัดกษัย		
พิราโดย	..	เจ้าประเทศราช สมเด็จพระเจ้าพระยา
อัฐมธรรม	..	เจ้าพระยา
อนิจกรรม	..	พระยา เจ้าจอมมารดา
กิ่งแก้กรรม	..	หม่อมราชวงศ์ ขุนนางตั้งแต่พระดงมาถึงพลเรือน และ สุภาพชนทั่วไป
กิ่งแก้มรณภาพ	..	พระสงฆ์ สามเณร

(ยังมีคำอื่นอีกมาก หน้ากระดาษไม่พอเขียน)

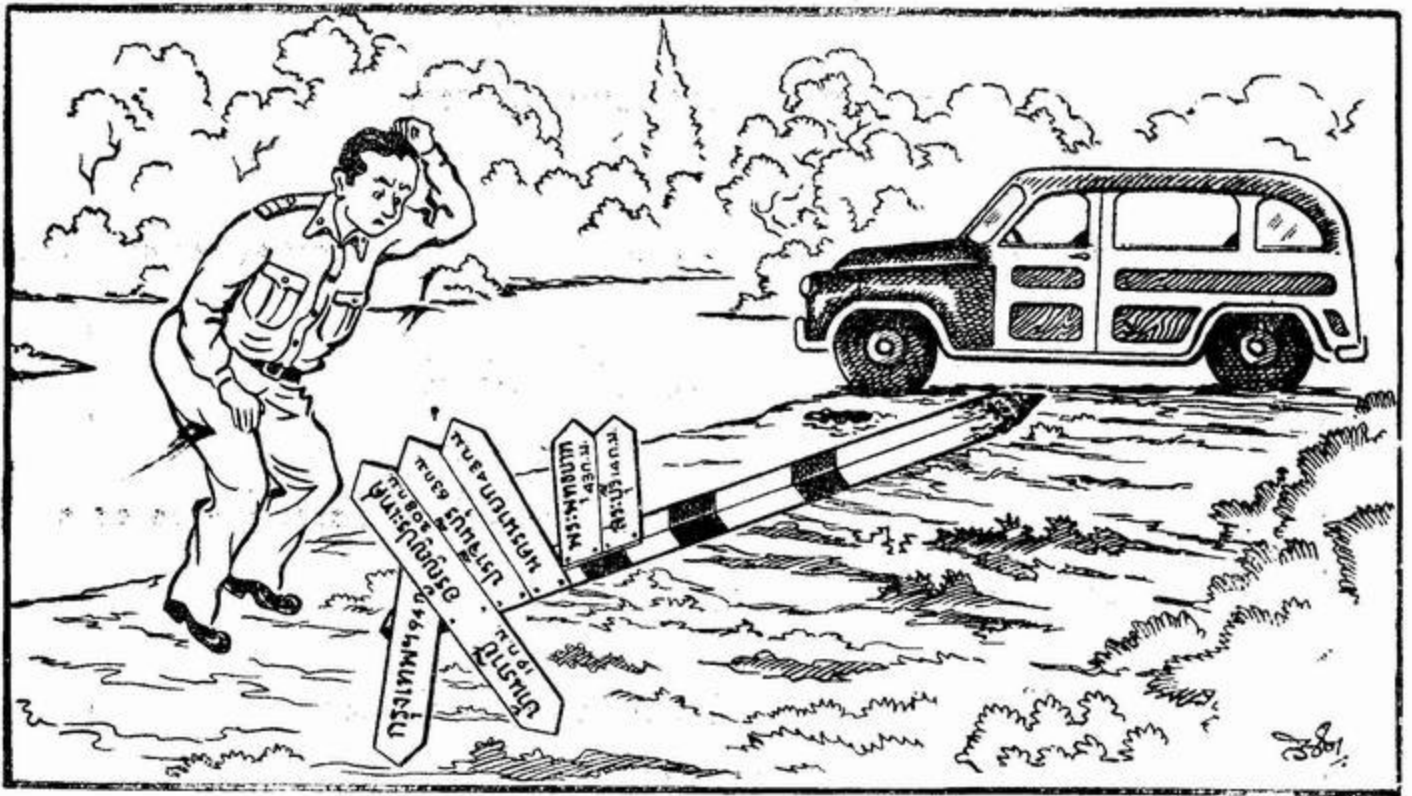
๔. อยู่ทางหน้ามือ

๕. เพราะในถ้วยชาไม่มีน้ำ

๕. ยอมอดขนมมั่งเดียวเลย หรือไม่ก็กระซิบบอกคนรับใช้ให้จัดให้ (อย่าใช้เพื่อนร่วมโต๊ะให้หยิบให้หรือแสดงให้เพื่อนร่วมโต๊ะรู้ว่าเขาทำผิด)

ผลการตัดสิน มีผู้ส่งคำตอบถึงภายในกำหนด ๓๗ ราย ตอบถูกอยู่ในเกณฑ์ ๗ ราย คือ คุณอุดม รอดชมภู คุณบัญญัติ จุมนาค คุณประยูร ชะนะภย์ คุณโมรา ไชยวรรณ คุณพิจิตร รัตนปารการ คุณคงเดช ขรรณสุภา คุณโทณ น้อยนาท ในจำนวนนี้คุณอุดม รอดชมภู ตอบได้ดีที่สุด รางวัล ๑๐๐ บาทจึงได้แก่คุณอุดม รอดชมภู ส่วนผู้ตอบผิดคนอื่นจะให้หนังสือตอบท พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับแก้ไขใหม่คนละเล่ม

สอบเชาวน์และความรู้รอบตัว

๑. ตามภาพข้างบนนี้ สันนิษฐานว่า ท่านชกเดินทางคนเดียวโดยรถยนต์จากกรุงเทพฯ ไปไหนครนนายก ซึ่งเป็นทางที่ท่านไม่เคยไปเลย พอไปถึงทางแยกซึ่งมีป้ายบอกแยกไปจังหวัดต่างๆ ปรากฏว่าป้ายตั้งอยู่ในลักษณะที่ไม่อาจทราบทิศทางได้ เช่น ท่านจะทราบได้อย่างไรว่าแยกไหนไปนครนายก โดยไม่ต้องถามใครเลย
๒. สันนิษฐานว่าท่านเป็นผู้ควบคุมผู้เข้ารับอบรมซึ่งมีจำนวน ๓๐๐ คน เมื่อเวลา ๕.๐๐ น. ของวันหนึ่ง ท่านให้ผู้เข้ารับอบรมออกไปฝึกกระเบียบแถวที่สนามหญ้า ขณะที่ยืนอยู่นั้นปรากฏจากการนับว่ามีผู้เข้าฝึกเพียง ๘๘ คน จึงต้องให้ผู้หลบซ่อนอยู่ในห้องพักไม่ออกไปฝึกคนหนึ่ง แต่เมื่อท่านให้เลิกแถวเวลา ๖.๐๐ น. และกลับเข้ามาในห้องพักเพื่อจะดูว่าใครหลบซ่อนอยู่ ก็ปรากฏว่ามีผู้เข้ารับอบรมทั้งหมดได้กลับเข้ามาปะปนกันอยู่ในห้องพักเสียแล้ว ถามก็ไม่มีใครยอมรับว่าเป็นผู้หลบซ่อนอยู่ เช่น ท่านจะมีวิธีทำอย่างไรจึงจะทราบว่าใครไม่ออกไปฝึกกระเบียบแถว
๓. สันนิษฐานว่าท่านไปเที่ยวงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ และเข้าไปรับประทานอาหารในร้านที่ไม่รู้จักกัน เมื่อรับประทานอาหารเสร็จจึงปรากฏว่าลืมนำเงินติดตัวมา จึงไม่มีเงินชำระค่าอาหาร ท่านจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างไร
๔. ประเทศต่อไปที่จะได้เป็นเอกราชในไม่ช้า คือประเทศอะไร
๕. ประเทศลังกานอง ๒๕ พุทธศตวรรษเมื่อใด

กตทกา

ให้ส่งคำตอบไปถึงผู้จัดการวารสารข้าราชการ ภายในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๐ สมาชิกวารสารข้าราชการผู้ตอบได้ดีที่สุดจะได้รับ รางวัล ๑๐๐ บาท [ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อชัด ๆ พร้อมทั้งเลขที่สมาชิกด้วย]